

Jaarstukken 2023

27 juni 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Inleiding	4
2. Het resultaat 2023	7
 <i>I. Jaarverslag</i>	
3. Programmaverantwoording	10
Programma 1. Risico- en Crisisbeheersing	
Programma 2. Brandweezorg	
Programma 3. GHOR	
Programma 4. Meldkamer Oost Nederland	
Programma 5. Directie, Control en Staf	
Programma 6. Bedrijfsvoering	
Programma 7. Algemene Dekkingsmiddelen	
Programma 8. Brandweerkazernes in eigendom, etc.	
 4. Paragrafen	 34
4.1. Weerstandsvermogen en risicomanagement	
4.2. Onderhoud kapitaalgoederen	
4.3. Financiering	
4.4. Crisesparagraaf	
4.5. Voortgang besteding extra BDuR-middelen	
4.6. Bedrijfsvoering	
4.7. Verbonden partijen	
4.8. Openbaarheidsparagraaf	
4.9. Toekomstparagraaf	
 <i>II. Jaarrekening</i>	
5. Balans per 31 december 2023	67
6. Overzicht van baten en lasten	69
6.1. Verklaring resultaat 2023 op hoofdlijnen	
6.2. Specificatie per programma	
7. Waarderingsgrondslagen	88
8. Toelichting op de balans	90
9. Incidentele baten en lasten	101
10. Single Information Single Audit (SISA) 2023	103
11. Wet Normering Topinkomens (WNT)	104
12. Rechtmatigheidsverantwoording	106
13. Overzicht taakvelden en beleidsindicatoren	107
14. Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten	108
 Bijlagen – niet behorende tot de gecontroleerde jaarrekening	 111
Bijlage 1. Kerngegevens	
Bijlage 2. Stand Toekomstvisie-Opdrachten	
Bijlage 3. Prestatiekaart 2023	

Voorwoord

Voor u liggen de Jaarstukken 2023 van Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG).

Het is onrustig in de wereld. Dat merkt VNOG in haar taakuitvoering, net zo goed als de gemeenten in onze regio dat merken. Dit was voornamelijk te merken in de voortdurende taak voor VNOG om de opvang van Oekraïense vluchtelingen te coördineren en gemeenten te ondersteunen in de opvang van overige vluchtelingen. Maar het is ook terug te zien in moeilijkheden om materialen die nodig zijn in ons werk op tijd te krijgen en voor de juiste prijs. Dit lijkt intussen onderdeel van het reguliere werk, in ieder geval tekent het waar onze veiligheidsregio voor staat. In geval van een ramp of een crisis staan de mensen van VNOG klaar om adequaat te helpen en schade te beperken.

Veel reguliere taken zijn volgens planning uitgevoerd en er zijn goede resultaten bereikt met de activiteiten op de Opgaven van VNOG, zoals die in de begroting 2023 waren beschreven. In deze jaarstukken wordt daar uitgebreid over gerapporteerd. De nieuwe meldkamer voor de vijf veiligheidsregio's in Oost Nederland is van start gegaan en al het brandweerpersoneel voor de meldkamer is in dienst getreden van VNOG. Vanuit de programma's Zelfredzaam en Risicobewust en Sterke Informatievoorziening zijn op het gebied van informatiepositie weer stappen gezet. Innovatieve projecten zijn uitgevoerd waarbij intensief wordt samengewerkt met partners uit de publieke- en private sector. De eerste tankautospuit van de nieuwe serie is opgeleverd en er zijn stappen gezet op het gebied van duurzaamheid. Op het gebied van huisvesting is 2023 het eerste jaar binnen de nieuwe, uniforme, afspraken met alle gemeenten dat het onderhoud en beheer van de brandweerkazernes door VNOG is uitgevoerd.

2023 is ook het eerste jaar waarbij het dagelijks bestuur van VNOG (net als andere gemeenschappelijke regelingen) een rechtmatigheidsverklaring afgeeft. Daarmee neemt het bestuur een taak over van de accountant. Het bestuur geeft verantwoording over die verklaring in deze jaarrekening. VNOG heeft op een gedegen wijze de hiervoor nodige controles opgezet en toont daarmee goed zicht te hebben op de financiën en op de beleidsuitvoering. Dat is een prettige uitgangspositie voor de komende jaren waarin het financiële perspectief voor gemeenten -en aan hen verbonden partijen zoals VNOG- minder positief wordt. VNOG heeft daarvoor intussen structureel de gemeentelijke bijdrage kunnen terugbrengen. Tegelijkertijd vraagt dit van ons een immer nauwere samenwerking.

Namens het dagelijks bestuur VNOG,

J. Joon
portefeuillehouder Middelen

Medewerkers van VNOG staan dag en nacht klaar om te kunnen optreden bij noodsituaties. Bij heftige incidenten, ongevallen, branden en protestacties. Daarbij laten de collega's van de brandweer, de crisisorganisatie en GHOR zich van hun professionele kant zien. Ook leveren we een stevige bijdrage aan langdurige crises. Daarbij vervullen we steeds vaker een centrale en verbindende rol. In het online magazine Voorop in Veiligheid lees je hoe we samen werken aan veiligheid! Scan de QR code om het magazine te lezen.

1. Inleiding

Ook in 2023 heeft VNOG haar Opgaven uitgevoerd, als antwoord op de vragen die de samenleving aan haar stelt. De Opgaven vormden de basis van de begroting 2023 en alle doelstellingen en activiteiten van VNOG zijn aan de Opgaven gerelateerd. Deze Opgaven zijn:

- Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht)
- Opgave 1. Zelfredzaam en risicobewust
- Opgave 2. Vakbekwaam en deskundig
- Opgave 3. Sterke informatiepositie
- Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde)

VNOG heeft onder andere het volgende gedaan en bereikt op haar Opgaven in 2023:

- *Opgave 0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crisis*
Brandweer, GHOR en Crisisbeheersing zijn altijd in actie gekomen als er een beroep op ons werd gedaan. Crisisbeheersing heeft de ondersteuning bij de Oekraïne-/vluchtelingen crisis voortgezet. Het regionaal crisisplan is geactualiseerd. De samenwerking met Duitsland is verder uitgebouwd. De bouw van de nieuwe brandweervoertuigen is gestart.
- *Opgave 1. Zelfredzaam & risicobewust*
VNOG heeft (innovatieve) risicocommunicatie ingezet om via gedragsverandering van inwoners, de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen te versterken. Diverse campagnes zijn met succes uitgevoerd.
- *Opgave 2. Vakbekwaam & deskundig*
Team Crisisbeheersing werkt aan de doorontwikkeling van vakbekwaamheid in het multi domein. Het verkennende onderzoek hiervoor is afgerond. De brandweered medewerkers van vrijwel alle posten zijn opgeleid in het werken met de nieuwe bekappingsonderdelen. De medewerkers van een aantal posten zijn geïnstrueerd om te werken met de flexibel bezette tankautosput.
- *Opgave 3. Sterke informatiepositie*
Er is gewerkt aan de verdere opbouw van het VICC (Veiligheidsinformatie- en coördinatiecentrum) en aan RISQ (informatieplatform voor risicogericht informeren, adviseren en oefenen). Er is met de GHOR buurregio's gestart met de oprichting van een witte informatiebron. Er is verder veel geïnvesteerd in informatieveiligheid en privacy.
- *Opgave 4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers*
Een evaluatieonderzoek naar het in 2022 afgeronde organisch verandertraject is uitgevoerd. Het nieuwe landelijke arbeidsvoorwaardenakkoord is doorgerekend en verwerkt. Het kantoor aan de Europaweg te Apeldoorn is voor het overgrote deel verlaten en de ondersteunende afdelingen die hier werkten, werken nu tijdelijk vanuit resterende bestaande kantoorlocaties.

Er is verder ook weer gewerkt aan de Opdrachten uit de Toekomstvisie van VNOG. Er zijn diverse Opdrachten in 2023 afgerond en eerdere vertragingen zijn weer verder ingelopen, hoewel nog niet alle vertragingen zijn weggewerkt. De basis dienstverlening komt voor de korte en middellange termijn door de vertragingen niet in gevaar. De resterende Opdrachten zijn in uitvoering en kunnen, naar het zich nu laat aanzien, aan het einde van het traject (2026) conform planning worden afgerond.

Daarnaast zijn ook interregionale, landelijke en internationale banden weer verder aangehaald, bijvoorbeeld met de vijf veiligheidsregio's in het Oosten van het land (Oost-5), met het NIPV (Nederlands Instituut Publieke Veiligheid) en onze Duitse burens. Dit past bij een veiligheidsregio waar innovatie hoog in het vaandel staat. Daarbij kiest VNOG voor die posities, die voor ons gebied en onze

organisatie belangrijk zijn, bijvoorbeeld op het gebied van natuurbrand, risicobewust maken van de samenleving (gedragswetenschap), vrijwilligheid & arbeidsvoorwaarden en informatievoorziening.

Het jaar 2023: drie nieuwe uitdagingen

In het jaar 2023 heeft VNOG drie nieuwe zaken in uitvoering genomen:

- a. Per 1 januari ging de Regeling Demarcatie in.
- b. Per 1 april werd VNOG werkgever van de brandweercentralisten in het nieuwe construct van de MKON-MKBM (meldkamer).
- c. De versterking van de crisisbeheersing/informatiepositie werd verder mogelijk gemaakt door de verhoging van de BDuR.

Ad a.

De Regeling Demarcatie beschrijft de taakverdeling tussen de gemeenten en VNOG in de kazernes, die in bezit van de gemeenten zijn. De regeling is sinds 1 januari 2023 van kracht; er is intensief contact met de gemeentelijke gebouwbeheerders en financieel adviseurs om een goede uitvoering te bewerkstelligen. In de eerste vier jaar, te beginnen in 2023, worden de werkelijke facilitaire kosten per kazerne 1:1 met de betreffende gemeenten verrekend; deze afrekening is eind februari 2024 aan de gemeenten verstuurd.

Ad b.

De vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel zijn sinds april 2023 gezamenlijk verantwoordelijk voor de "Meldkamer Brandweer en Multi (MKBM)", als onderdeel van de nieuwe Meldkamer Oost-Nederland (MKON). Het personeel van de MKON-MKBM is in dienst gekomen van VNOG en hiertoe is ook een nieuw programma opgenomen in de VNOG-begroting. De kosten van de MKON-MKBM worden door de vijf regio's gezamenlijk gedragen, volgens de afgesproken kostenverdeelsleutel.

Ad c.

Het Rijk heeft per 2023 de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor alle 25 veiligheidsregio's structureel opgehoogd. De regio's moeten van het Rijk hun crisisbeheersing, informatiepositie en flexibiliteit versterken. De BDuR wordt door het Rijk in vier tranches structureel opgehoogd. Het AB heeft een meerjarig bestedingsplan vastgesteld. Voor zover er in dit (start)jaar minder werd uitgegeven op de verhoogde budgetten, is dit toegevoegd aan het daartoe ingestelde noodfonds crisisbeheersing, zulks in lijn met de voorwaarden van het Rijk en het besluit van het AB. Er zit wel een voorbehoud op het bestedingsplan: het Rijk heeft besloten om steeds pas in juni voorafgaand aan het nieuwe jaar definitieve duidelijkheid te geven over de tranche van het komende jaar.

Deze drie nieuwe zaken hebben in de verdere uitwerking en goede afhechting de nodige tijd en capaciteit geleverd, zodat soms ook bepaalde andere voornemens werden verdrongen.

Uitkomsten 2023

VNOG heeft haar reguliere werk uitgevoerd, voortgang behaald op vele dossiers en de genoemde drie nieuwe zaken in uitvoering genomen. Nog niet alle voornemens uit de begroting 2023 konden echter worden uitgevoerd en niet al het budget is besteed. Hierdoor is een positief jaarresultaat ontstaan. VNOG had voor € 2,83 miljoen lagere lasten dan begroot. Dat is in lijn met de prognose uit de Halfjaarrapportage 2023. Verwezen wordt naar Hoofdstuk 2, waar het resultaat in de hoofdkostensoorten (personeel, vrijwilligers, exploitatie, kapitaallasten) wordt ontleed en geduid.

Inmiddels heeft het algemeen bestuur van VNOG, in reactie op het voorspelde en nu ontstane rekeningresultaat, besloten om de gemeentelijke bijdrage te dempen, d.w.z. te verlagen ten opzichte van de eerder vastgestelde meerjarenbegroting. In de Kadernota 2025-2028 gaat dat om € 0,8 miljoen

structureel, aanvullend op de al begrote besparing met ingang van 2024 van € 0,6 miljoen structureel. Overwogen is dat het verantwoord is om een deel van onze betrachte (financiële) voorzichtigheid te laten varen. Hierbij is meegewogen dat de deelnemende gemeenten voor grote (financiële) uitdagingen staan (“het ravijnjaar 2026”).

Bij de verdere overwegingen rondom de begroting spelen de (wereldwijde) ontwikkelingen een grote rol. De hele wereld heeft te maken met een onstabiele situatie. Er is een groeiende onzekerheid op allerlei vlakken, zoals grondstofprijzen, energiekosten, klimaatverandering, kosten vanwege de energietransitie, cybercriminaliteit, (geopolitieke) instabiliteit, rente & inflatiestijging, vergrijzing, etc. Er treden daarnaast vertragingen op door schaarste. Deze schaarste strekt zich ook uit naar de arbeidsmarkt, waar de krapte het lastig maakt om vacatures in te vullen. Dit alles heeft in potentie grote effecten voor VNOG; voor haar voorbereiding van crisisbeheersing (nieuwe crises), de uitvoering van haar bestrijdende taken, maar ook op de realisatie van de begroting. Voor de VNOG als crisisorganisatie is dit een zeer relevante context, die zich echter niet onmiddellijk laat vertalen in financiële termen, zoals in de precieze omvang van de gemeentelijke bijdrage en de grootte van onze reserves en voorzieningen, waaronder het noodfonds crisisbeheersing.

Voor de bestemming van het resultaat van de jaarrekening volgt een afzonderlijk voorstel aan het Algemeen Bestuur.

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een samenvattend overzicht van het resultaat 2023. De nadere onderbouwing van het resultaat, alsook de bereikte doelstellingen ten opzichte van de begroting 2023 vindt u terug in hoofdstuk 3. Daar wordt per programma ingegaan op de bereikte doelstellingen en met welk resultaat het programma is afgesloten. Daarna volgen de verplichte paragrafen in hoofdstuk 4. Het tweede deel van de jaarstukken bevat de jaarrekening 2023. Dit deel is vooral financieel van aard. Eerst volgt de balans. In hoofdstuk 6 staat een totaaloverzicht met daarin het resultaat, gesplitst in ‘resultaat voor inzet reserves’ en ‘resultaat na inzet reserves’, zoals de wetgeving voorschrijft. Ook is hier een detailtoelichting op de resultaten per programma opgenomen. Tot slot volgen de waardeeringsgrondslagen, een onderbouwing van de balans, diverse verantwoordingen en enkele bijlagen.

2. Het resultaat 2023

Het financieel technisch resultaat bedraagt + € 2.832.000 Dit is 3,4% van de begrote lasten ad € 83,8 miljoen.

In de programmaverantwoording vanaf hoofdstuk 3 worden de resultaten van de diverse programma's (na mutaties in de reserves) beschreven. Een voorstel tot bestemming van het resultaat wordt, zoals gebruikelijk in een afzonderlijk voorstel, voorgelegd aan het algemeen bestuur. Het resultaat wordt nader toegelicht bij de betreffende programma's (in hoofdstuk 3 op hoofdlijnen inhoudelijk; hoofdstuk 6 bevat een verschillenanalyse). In navolgende tabel staan de jaarresultaten over 2020, 2021, 2022 en 2023 met een verklaring op hoofdlijnen:

Verklaring resultaat op hoofdlijnen	2020	2021	2022	2023
	Verschil	Verschil	Verschil	Verschil
Personeel	998.000	627.000	313.000	1.105.000
Vrijwilligers	1.950.000	1.303.000	402.000	338.000
Exploitatie (excl. COVID-19 uitgaven)	2.430.000	3.158.000	1.539.000	980.000
COVID-19 uitgaven (voor rekening VNOG)	-617.000	-32.000	0	0
Kapitaallasten	0	0	0	0
Renteresultaat	168.000	200.000	256.000	409.000
Totaal	4.929.000	5.256.000	2.510.000	2.832.000

Op de personeelskosten is in 2023 € 1.105.000 minder uitgegeven op een budget van circa € 34,0 miljoen. Zoals gebruikelijk wordt een deel van de vacatureruimte ingezet voor vervangende inhuur. Het restant is iets hoger dan bij de Halfjaarrapportage 2023 ingeschat en ook hoger dan de afgelopen jaren. Dit is onder andere terug te voeren op de huidige krappe arbeidsmarkt; we zien dat een aantal vacatures langer blijft openstaan. In het kader van voorzichtigheid en wendbaarheid wordt de noodzaak voor directe invulling van vacatures door het MT van VNOG beoordeeld waardoor een aantal vacatures open blijft. Tot slot heeft de in 2023 uitgevoerde (periodieke) herijking van het functiegebouw vertragend gewerkt op het vrijgeven van een aantal vacatures.

De VNOG werkt aan een strategisch personeelsbeleid en zet in op een geleidelijke en organische doorontwikkeling van de organisatie, voortbouwend op het inmiddels succesvol afgesloten traject "De Expeditie". Globaal beschouwd onderstreept bovenstaand restant op de personeelsbudgetten zowel de noodzakelijkheid als de kansen en mogelijkheden van deze plannen.

Op het vrijwilligersbudget van circa € 9,1 miljoen zijn minder uren gedeclareerd dan geraamd, ten bedrage van € 486.000. Hiervan heeft € 148.000 betrekking op de uren voor de uitruk (minder uitruk-uren). Dit bedrag wordt conform beleid toegevoegd aan de egalisatiereserve die het AB hiervoor heeft ingesteld. Daarmee komt het resultaat per saldo uit op € 338.000. De vakbekwaamheidsprogramma's worden steeds meer conform planning uitgevoerd, zodat het vrijwilligersbudget voor ruim 96% wordt besteed. Ook de exploitatiebudgetten 'vakbekwaamheid' worden geheel benut. Dit toont aan dat de inhaalslag op vakbekwaamheid globaal beschouwd is uitgevoerd.

Het al enkele jaren dalende restant op de exploitatiebudgetten geeft aan dat het steeds beter lukt om de voorgenomen activiteiten en projecten te realiseren. Zo worden de activiteiten voor materieel & logistiek en vakbekwaamheid steeds planmatiger uitgevoerd; op deze budgetten zijn in tegenstelling tot de afgelopen jaren (toen ondermeer COVID-19 ons parten speelde) geen restanten meer te zien. Op het totale budget van circa € 20,9 miljoen resteert € 980.000.

Er is een renteresultaat van € 409.000 o.a. door hogere rentevergoeding van de BNG. Dit resultaat is niet structureel, omdat m.n. de egaliseringsreserve materieel/afschrijvingen en de onderhoudsvoorzieningen voor de (overgedragen resp. over te dragen) kazernes zullen verdwijnen.

Vergelijking met Halfjaarrapportage 2023; een blik op begroting 2024 en Kadernota 2025-2028

In de Halfjaarrapportage 2023 (opgemaakt in augustus 2023) werd een positief resultaat van € 3.315.000 voorspeld. Het resultaat van deze jaarrekening is € 2.832.000. Het verschil betreft met name de budgetoverheveling van een aantal nog niet bestede budgetten naar uitvoering in het jaar 2024. Het Algemeen Bestuur heeft hiertoe eind 2023 de begroting gewijzigd. Materieel is er dus nauwelijks afwijking van de prognose.

Mede naar aanleiding van deze prognose van dit rekeningresultaat wordt de gemeentelijke bijdrage in stappen gedempt met in totaal € 1,9 miljoen structureel¹. Nu nog meer bezuinigen op de gemeentelijke bijdrage is daarom onverstandig.

Uiteraard is het streven om de begroting geheel te realiseren. Daarom zijn in de Halfjaarrapportage 2023 destijds maatregelen opgenomen om enkele knelpunten in de organisatie op te lossen en daarmee de slagkracht van de VNOG (in de koude situatie) verder te versterken. Aanhoudende inspanningen op het gebied van mens & organisatie zijn hierop gericht.

¹ Opbouw 1,9 mln.:

- € 514.000 vanuit de Toekomstvisie VNOG, per 2021 verwerkt in de begroting, per 2026 volledig gerealiseerd
- € 600.000 opgenomen in de vastgestelde begroting 2024
- € 800.000 opgenomen in de Kadernota 2025-2028

I. Jaarverslag

3. Programmaverantwoording

Dit hoofdstuk bevat een nadere onderbouwing van het resultaat en de bereikte doelstellingen ten opzicht van de programmabegroting 2023. Per programma wordt ingegaan op de bereikte doelstellingen en wordt aangegeven met welk resultaat het programma is afgesloten.

Programma: **1. Risico- en Crisisbeheersing**

Programmahouder: mevr. A.H. Bronsvoot

Welke Opgaven voert Risico- en Crisisbeheersing primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises*

- a. In samenwerking met partners is gewerkt aan het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en (langdurige) crises door informatiegestuurd en risicogericht te werken. Bij incidenten, rampen en (langdurige) crises heeft VNOG flexibel en slagvaardig opgetreden.
- b. De afdeling heeft, naar aanleiding van landelijke afspraken, samen met andere afdelingen gewerkt aan de versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven zijn bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDUR, zie de separate paragraaf hierover (4.5.).

1. *Zelfredzaam en risicobewust*

- a. Het risicobewustzijn van de inwoners, bedrijven/instellingen en crisispartners in de regio is vergroot, door gerichte campagnes ter bevordering van zelfredzaamheid.
- b. De ontvangers van onze risicogerichte adviezen zijn zich bewust van de risico's die zich voordoen in hun leefomgeving. Op basis van deze inzichten zijn zij beter in staat om gerichte beheersmaatregelen te treffen.

2. *Vakbekwaam en deskundig*

- a. VNOG is als netwerkpartner beter toegerust om integrale veiligheidsadvisering te verlenen aan de gemeenten en andere partners, zodat zij vroegtijdig ondersteund worden bij ontwikkelingen in het fysieke domein.
- b. Deelnemers aan de multidisciplinaire crisisorganisatie zijn adequaat opgeleid, getraind en geoefend.

3. *Sterke informatiepositie*

- a. Risico's en potentiële veiligheidswinst zijn geïdentificeerd en geduid aan de hand van verzaamelde, gekoppelde en geanalyseerde gegevens. Dit is de basis voor risicogerichte advisering.
- b. VNOG acteert zowel in de voorbereiding op als gedurende inzetten op basis van een actueel informatiebeeld en scenario's.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises. RCB heeft:*

- uitvoering gegeven aan het regionaal beleidsplan en risicoprofiel die in 2019/'20 zijn vastgesteld;

- het regionaal crisisplan 2024 – 2027 herzien en het proces begeleid om te komen tot een nieuw regionaal risicoprofiel dat per 2025 ingaat;
- de afsprakenlijsten bij de convenanten beheerd en de verbinding met het netwerk aan crisispartners onderhouden;
- verder gebouwd aan goede samenwerkingsrelaties met onze 22 gemeenten, de omgevingsdiensten, GGD en het samenwerkingsverband van veiligheidsregio's "Oost-5" en gewerkt aan nieuwe allianties om daarmee een basis te leggen voor integrale veiligheidsadvisering (o.a. gezondheid-, water-, milieu-, evenementen- en brandveiligheid) aan gemeenten;
- onze gemeenten ondersteund in hun crisistaken op het gebied van bevolkingszorg en crisiscommunicatie;
- bijgedragen aan de regionale coördinatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne in VNOG;
- gewerkt aan de verdere samenwerking in Oost Nederland, met het Rijk en Duitsland op het gebied van onder andere onze gezamenlijke informatiepositie en vakbekwaamheid;
- naar aanleiding van landelijke afspraken gewerkt aan versterking van crisisbeheersing, versterking van informatievoorziening en versterking samenwerking tussen regio en Rijk. Deze versterkingsopgaven worden bekostigd uit een ophoging van de rijksbijdrage BDuR. Zie hiervoor de separate paragraaf hierover (4.5.).

1. Zelfredzaam en risicobewust

a. Vergroten van de zelfredzaamheid en het zelf-organiserend vermogen. RCB heeft:

- zorggedragen voor een afgebakende rol- en taakverdeling op risico- en crisiscommunicatie;
- gewerkt aan het versterken van het proces 'gedrag en veilige leefomgeving', passend bij de ambitie van VNOG;
- de risico- en doelgroepen voor (publieks)campagnes geanalyseerd op basis van het regionale gedragsmodel en hiervoor campagnes georganiseerd en geëvalueerd;
- innovaties in het kader van veilig wonen regionaal uitgerold (Leefsamen, Ik-laad-accuraat);
- bij bedrijfsbezoeken het principe toegepast van het risicogericht werken. Op basis van de risico's kan praktisch worden nagedacht over de aspecten waar de veiligheidsregio zich proactief op voor kan bereiden en welke handelingsperspectieven er geboden kunnen worden.

b. Risicogericht adviseren. RCB heeft:

- gewerkt aan risicogerichte dienstverlening binnen en in samenwerking met de gemeenten;
- een bijdrage geleverd aan het risicobewustzijn van stakeholders in de natuurlijke omgeving door de opzet van de gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing inclusief versnelling;
- risicogericht geadviseerd vanuit de overtuiging dat dit bijdraagt aan een veiligere leefomgeving, waarbij regionaal beleid aansluit op de landelijke Uniforme Benadering Veiligheidsrisico's.

2. Vakbekwaam en deskundig

a. Voorbereiding Omgevingswet. RCB heeft:

- uitvoering gegeven aan het opleidingsplan Omgevingswet;
- kennis en vaardigheden 'risicogericht werken' ontwikkeld aan de hand van de routekaart;
- een bijdrage geleverd aan het proces 'Lerend vermogen' van VNOG.

b. De multidisciplinaire crisisorganisatie is adequaat opgeleid, getraind en geoefend. RCB heeft:

- de rol- en taakverdeling op Bevolkingszorg afgebakend;
- verder gewerkt aan de doorontwikkeling naar een moderne MOTO-organisatie;
- gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit vakbekwaamheid crisisfunctionarissen door o.a. introductie van het Veiligheidspaspoort en doorontwikkeling van het evalueren en leren;
- gewerkt aan de ontwikkeling van een multidisciplinaire kennisbank ter ondersteuning van de diverse operationele crisisfunctionarissen;

- regionale poules onderhouden voor operationele informatievoorziening (informatiemanagers, beleidsondersteuners, loggers, plotters en andere ontkleurde functionarissen), inclusief de faciliteiten die hiervoor nodig zijn.

3. Sterke informatiepositie

a. VNOG acteert op basis van een actueel informatiebeeld. RCB heeft:

- gegevens verzameld, gekoppeld, geanalyseerd en gebruikt t.b.v. regionaal risicoprofiel en gewerkt aan (en met) een dynamisch en actueel risicobeeld (Veiligheidsinformatie- en coördinatiecentrum, VICC);
- gezorgd dat de risico's en dreigingen continu gemonitord en dynamisch beschikbaar gesteld worden aan de operationele organisatie (inclusief de netwerkpartners);
- het scenariodenken toegepast, in lijn met de ontworpen methodiek, bij (dreigende) crisis/crises;
- ervaring opgedaan in het gebruik van een digitwin waarin object- en omgevingsinformatie vanuit verschillende databronnen beschikbaar is in een informatieplatform en gebruikt kan worden voor adviseren, informeren en operationele voorbereiding.

b. Informatiegestuurd werken. RCB heeft:

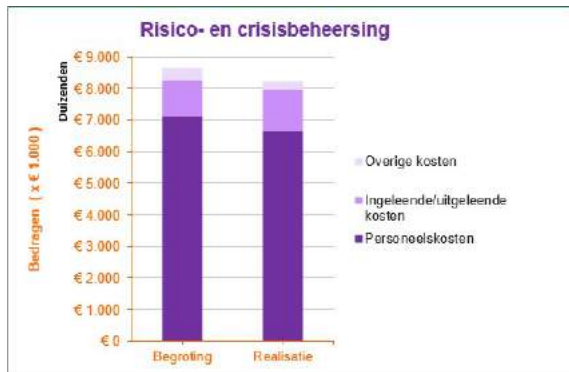
- de Risico Analyse Monitor – Kenmerkschema (RAM) toekomstbestendig herzien, binnen de kaders van de VNOG Routekaart Risicogericht werken, als hulpmiddel bij de advisering en het risicosprek met burgers, instellingen en bedrijven;
- een nieuwe applicatie laten ontwikkelen voor de RAM die voldoet aan de huidige IT standaarden;
- een bijdrage geleverd aan het opstellen van de functionele eisen voor het zaakstelsel waarmee de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet geborgd blijft.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Baten	0	1.260.000	1.407.626	147.626
	Lasten	7.075.907	10.304.835	10.102.150	202.685
	Saldo	-7.075.907	-9.044.835	-8.694.523	-350.312
Totaal saldo baten en lasten		-7.075.907	-9.044.835	-8.694.523	-350.312
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
1.0 Risico- en crisisbeheersing	Onttrekkingen	668.607	485.035	570.035	85.000
	Toevoegingen		110.000	119.233	-9.233
	Saldo	668.607	375.035	450.801	-75.766
Saldo reserves		668.607	375.035	450.801	-75.766
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Resultaat		-6.407.300	-8.669.800	-8.243.722	-426.078
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 2. Brandweezorg

Programmahouder: dhr. M. Boumans

Welke Opgaven voert Brandweezorg primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. Beperken en bestrijden

- Alle 56 posten zijn volgens de paraatheidsregeling paraat. De afdeling BWZ heeft:
 - o incidenten bestreden en hulp geboden, altijd als er een beroep op ons werd gedaan;
 - o voor het project Crossfire (voor internationale samenwerking) in januari 2023 de Euregio people-to-people prijs gewonnen;
 - o voor project ERMWIC (de samenwerking tussen VNOG, Kreis Kleve, Kreis Vierssen en de andere aangrenzende Nederlandse veiligheidsregio's) een INTERREG VI subsidie ontvangen;
 - o korpsavonden en postcommandantenoverleggen gehouden (boeien en (ver)binden);
 - o de uitgewerkte pijlers in het kader van het leiderschapstraject (postcommandant van de toekomst) vastgesteld;
 - o vanaf 1 september 2023 voor de posten Doetinchem en Zutphen de "Regeling Kazerne dagdiensten" ingevoerd waarvoor ca. 90% van het repressief personeel zich heeft aangemeld;
 - o vanuit de "Regeling Kazerne dagdiensten" het uitvoeringsproduct "de virtuele kazerne" beschikbaar gemaakt, waardoor ook andere collega's met geschikte brandweerdiploma's, maar niet verbonden aan een brandweerpost, ingezet kunnen worden voor de regeling.
- Materieel en materiaal is 24/7 beschikbaar geweest voor uitruk en vakbekwaam worden en blijven, dit conform het dekkings- en spreidingsplan. Er kan doeltreffend en veilig mee worden gewerkt. De afdeling BWZ heeft:
 - o materieel afgevoerd en verplaatst op basis van het Materieel Spreidingsplan (MSP);
 - o een aantal dienstbussen en dienstvoertuigen vervangen;
 - o de eerste uitlevering gedaan van de nieuwe operationele kleding.
- De voorbereidingen voor de pilot voor bodycams zijn afgerond en er kan mee gestart worden.

2. Vakbekwaam en deskundig

- Het personeel is vakbekwaam en geoefend om operationeel op te treden;
- Processen en procedures zijn afgestemd op de aanwezige risico's in het gebied;
- Er is adequate nazorg geleverd aan de repressieve medewerkers.

3. Sterke informatiepositie

- Voor het versterken van de informatiepositie zijn datasets verzameld en geanalyseerd en zorgvuldig verwerkt en geïntegreerd in Business Intelligence (BI) dashboards die een cruciale rol spelen bij het inzichtelijk maken van ontwikkelingen en trends met als doel om tijdig te kunnen bijsturen en ingrijpen waar nodig. Specifieke focus is bereikt op:
 - o de loonsom vrijwilligers met gedetailleerd inzicht in de financiële onderdelen wat effectief budgetteren mogelijk maakt;
 - o de uitvoering van ons vakbekwaamheidsprogramma waardoor knelpunten zichtbaar worden en gericht keuzes gemaakt kunnen worden;
 - o incidentbestrijding en de effectiviteit van onze respons bij incidenten. Dit maakt het mogelijk om proactief de capaciteit te verbeteren.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Beperken en bestrijden

- Voor de paraatheid heeft de afdeling BWZ:
 - de "Regeling Kazerne dagdiensten" geïmplementeerd;
 - een onderzoek gestart om aansluitend aan deze regeling ook andere collega's te enthousiasmeren om deel te nemen aan de regeling;
 - nader onderzoek gedaan naar mogelijke samenvoeging van posten Gendringen en Silvolde;
 - de samenwerking met omliggende buurregio's incl. Duitsland gecontinueerd en verder uitgebouwd;
- Voor de beschikbaarheid van materieel en materiaal is:
 - veel energie gestoken in de planning en voortgang na de aanbestedingen voor het project vervanging blusvoertuigen. Dit moet er toe leiden dat de afname en oplevering aan de posten vloeiend verloopt;
 - de bouw van nieuwe voertuigen gestart;
 - gedeeltelijke vervanging van de inventaris van bestaande blusvoertuigen afgehandeld en het in kaart brengen van de effecten voor M&L hiervan en van de vervanging voertuigen;
 - ondersteuning geleverd bij de implementatie van O-bundels in de vorm van verplaatsing en reiniging van instructie materialen;
 - operationeel uniform voor 400 personen deels uitgeleverd, alle personen zijn aangemeten waarvan de levering in 2024 gaat plaatsvinden;
 - ondersteund bij de aflevering van voertuigen voor de Oppervlakte Reddings Teams (ORT);
 - ondersteund bij het mobiliteitsplan voor niet-repressieve voertuigen;
 - ondersteund bij de uitlevering van nieuwe helmen;
 - ondersteund bij de implementatie van het pagerproject;
 - ondersteund bij de opstart van deelproject 3, het bekappen van de nieuwe blusvoertuigen.

2. Vakbekwaam en deskundig

- Opgeleid en geoefend personeel. De afdeling BWZ heeft:
 - een oefenprogramma uitgevoerd waarbij, in overleg met de posten en vakbekwaamheid, aandacht en ruimte is voor specifieke oefenthema's per post (maatwerk) op basis van risico's en maatschappelijke ontwikkelingen;
 - een vakbekwaamheidsprogramma ontwikkeld voor nieuwe blusvoertuigen waarbij aandacht en ruimte is voor nieuwe materialen, technieken en innovatieve leermiddelen;
 - gewerkt aan de implementatie van het realistisch oefenprogramma voor de jaren 2024-2027;
 - de OvD-en bijgeschoold in o.a. basisprincipes brandbestrijding en diverse bijscholingsmomenten georganiseerd voor de overige brandweer piketfunctionarissen;
 - vakbekwaamheidsmarkten georganiseerd in twee districten (Midden en Veluwe);
 - oefeningen georganiseerd in het publieke domein.
- Processen en procedures. De afdeling BWZ heeft ervoor gezorgd dat:
 - processen en procedures actueel zijn en aansluiten op het risicoprofiel en op elkaar;
 - procedures zodanig zijn ingericht dat zij informatie verstrekken tijdens het bestrijden van incidenten en zorgen voor verbinding met externe partners;
 - het verstrekken van operationele informatie snel en adequaat gebeurt.
- Nazorg. De afdeling BWZ heeft:
 - het eigen personeel ondersteund bij o.a. traumatische ervaringen die zijn opgedaan tijdens het bestrijden van incidenten;
 - een nieuwe leerlijn ontwikkeld die beter aansluit bij landelijke ontwikkelingen en onderzoeken;
 - evaluaties van incidenten uitgevoerd in het kader van leren van incidenten.

3. Sterke informatiepositie. De afdeling BWZ heeft:

- informatie uit brandonderzoek aangedragen voor risicobewustwording, ter bevordering van het lerend vermogen en voor verdere data-analyse;
- Business-Intelligence (BI)-tools gebruikt die aansluiten bij landelijke databases. Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt in het verzamelen en analyseren van de verschillende datasets welke zichtbaar zijn gemaakt in dashboards voor leidinggevenden;
- geparticipeerd in diverse landelijke- en regionale werkgroepen, onder andere op actuele thema's, zoals energietransitie.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
2.0 Brandweezorg	Baten	14.000	86.000	266.506	180.506
	Lasten	28.457.060	31.341.470	30.202.882	1.138.588
	Saldo	-28.443.060	-31.255.470	-29.936.376	-1.319.094
Totaal saldo baten en lasten		-28.443.060	-31.255.470	-29.936.376	-1.319.094
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
2.0 Brandweezorg	Onttrekkingen		47.400	270.490	223.090
	Toevoegingen		300.000	1.238.145	-938.145
	Saldo		-252.600	-967.655	715.055
Saldo reserves			-252.600	-967.655	715.055
		<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-28.443.060	-31.508.070	-30.904.032	-604.038
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: **3. Geneeskundige Hulpverlenings-Organisatie in de Regio (GHOR)**

Programmahouder: dhr. W. Jaeger

Welke Opgaven voert de GHOR primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
1. Zelfredzaam en risicobewust
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Wat hebben we bereikt?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De GHOR heeft door goede afspraken te maken met ketenpartners, zoveel mogelijk slachtoffers voorkomen en indien er toch slachtoffers waren, zorgde de GHOR dat geneeskundige hulp en psychosociale hulp werd geboden;
- De GHOR heeft voorzien in (structurele) advisering van overheden en andere organisaties over onderwerpen aangaande veiligheid en gezondheid;
- De GHOR heeft de DPG en de portefeuillehouder GHOR geadviseerd en geannoteerd ten aanzien van hun rol en inbreng in het bestuurlijke overleg.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- De GHOR heeft in 2023 het regionaal zorgrisicoprofiel opgeleverd en is gestart met de doorontwikkeling.

2. Vakbekwaam en deskundig

- De GHOR heeft een kleine groep goed opgeleide en geoefende operationele functionarissen beschikbaar die samenwerken met de netwerkpartners.

3. Sterke informatiepositie

- De GHOR is gestart met de opbouw en inrichting van een voorziening waarmee permanente monitoring van het geneeskundig beeld en van de actuele beschikbaarheid van acute zorg mogelijk wordt.
- De GHOR is in Oost 5 verband gestart met het project van de Witte Informatiebron. Deze informatiebron komt op basis van diverse manier(en) tot stand en dient ter ondersteuning van de bestrijding en voorbereiding op incidenten en calamiteiten waarbij de GHOR betrokken is.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Voorkomen, beperken en bestrijden

- Voorkomen slachtoffers/bieden van zorg. De GHOR heeft:
 - voorzien in een flexibele operationele organisatie (24/7);
 - gewerkt aan een aanstellingsvorm per 1 januari 2024 voor 20 officieren van dienst binnen de VNOG;
 - samengewerkt met zorgorganisaties en multidisciplinaire partners;
 - haar netwerkpositie en kennis van de geneeskundige keten- en zorgpartners optimaal benut;
 - regelmatig deelgenomen aan drie Regionaal Overleggen Acute Zorg (ROAZ) en landelijke overleg vormen van GGD-GHOR-nl;

- Advisering. De GHOR heeft geadviseerd:
 - bij (grote) evenementen over evenementenzorg en zorgcontinuïteit;
 - aan de DPG bij wijzigingen in het acute zorgaanbod in het kader van de zorgcontinuïteit;
 - aan de drie ROAZ-bureau's bij de ontwikkeling van de ROAZ-beelden en ROAZ-plannen;
 - over planvorming bij zorgaanbieders.

1. Zelfredzaam en risicobewust

- In 2023 is een start gemaakt met de doorontwikkeling van het Zorgrisicoprofiel. Na de afronding eerste fase zijn de resultaten van het Zorgrisicoprofiel verwerkt in meerdere themabijeenkomsten waarvan de eerste in 2023 gehouden is over cybercriminaliteit en verstoring energievoorziening. Deze twee incidenttypen zijn door een aantal/meerderheid van de zorgorganisaties geprioriteerd in het Zorgrisicoprofiel. Daarnaast is er in samenwerking met VR Twente en ROAZ Euregio een bijeenkomst gehouden waar onderwerpen aan bod zijn geweest als externe veiligheid en het Zorgrisicoprofiel om zorgorganisaties hierin te informeren/ bewust te maken van de thema's.
- Omgevingsveiligheid: voor de advisering rondom de gebouwde omgeving is m.b.t tot de nieuwe Omgevingswet een start gemaakt met het opstellen van een nieuw werkproces en beleidsdocument. Zowel met de GGD als intern (binnen VNOG) is gekeken hoe na de invoering van de nieuwe Omgevingswet het proces van advisering het beste kan gaan verlopen. Daarnaast is er een overzicht opgesteld waarin concreet staat op welke onderwerpen de GHOR adviseert, zodat de risicoadviseurs binnen VNOG weten wanneer ze de GHOR moeten betrekken bij een adviesaanvraag.
- Evenementenadviseurs hebben gemeenten bezocht om meer bekendheid met de GHOR te ontwikkelen. Daarnaast is een Infographic ontwikkeld over gezondheid en veiligheid op evenementen voor gemeenten en evenementenorganisatoren.
- De GHOR heeft deelgenomen aan het programmateam 'Zelfredzaam & Risicobewust' van VNOG.

2. Vakbekwaam en deskundig

- De aanstelling en opleiding nieuwe operationele functionarissen: Om de crisisorganisatie op peil te houden zijn er verschillende wervingen voor de piketten uitgevoerd. Deze functionarissen zijn opgeleid en inzetbaar.
- De oefenjaarkalender is uitgevoerd met uitzondering van de oefenweek. Deze is in verband met gebrek aan capaciteit bij onze kolompartners niet doorgegaan.
- Daarnaast zijn er enkele extra activiteiten gerealiseerd, zoals een grensoverschrijdende oefening met Duitse partners en een operationele oefening bij Paleis het Loo in Apeldoorn.
- In het kader van (verdere) professionalisering is een leermiddel ontwikkeld voor het opleidingsprogramma GHOR.

3. Sterke informatiepositie

- De GHOR Oost-5 wil graag in 2024 een werkende Witte Informatiebron opgeleverd zien. Om dit te bereiken is eind 2023 een projectleider aangesteld die in 2024 een plan van aanpak gaat opleveren.
- De GHOR volgt het functioneren van de witte meldkamer(s) in de Landelijke Meldkamer op de voet, vanwege de invloed daarvan op de aansturing, opschaling en informatievoorziening binnen de witte kolom.
- Implementatie Toekomstvisie: de GHOR heeft deelgenomen aan ontwikkeltrajecten binnen drie ROAZ-regio's op het gebied van capaciteitsmonitoring en is gestart met het project rondom de Witte Informatiebron.
- Dit jaar is er een verkenning gedaan naar een Relatiemanagementsysteem (CRM). Dit systeem kan de GHOR helpen om de gesprekscyclus met zorginstanties te verbeteren. Met dit systeem

kan geregistreerd worden met welke zorginstellingen contact is gezocht, wie de contactpersoon is, wanneer het laatste contact is geweest en de inhoud van de gesprekken.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

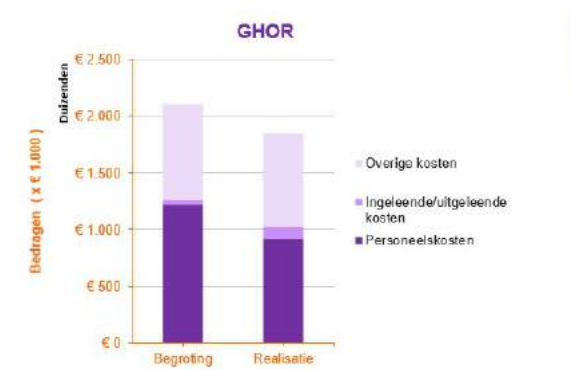
Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
3.0 GHOR	Baten	48.000	48.000	29.802	-18.198
	Lasten	1.868.000	2.146.300	1.862.205	284.095
	Saldo	-1.820.000	-2.098.300	-1.832.403	-265.897
Totaal saldo baten en lasten		-1.820.000	-2.098.300	-1.832.403	-265.897
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Mutaties reserves					
3.0 GHOR	Onttrekkingen				
	Toevoegingen			14.000	-14.000
	Saldo			-14.000	14.000
Saldo reserves				-14.000	14.000
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>

Resultaat		-1.820.000	-2.098.300	-1.846.403	-251.897
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland, kolom brandweer (MON) (van 1 januari 2023 t/m 30 maart 2023)

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MON primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

Per eind maart 2023 is de nieuwe MKON (Meldkamer Oost-Nederland) gestart. De MKON is actief in vijf veiligheidsregio's: Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, Twente, IJsselland en VNOG. Daarmee is er een eind gekomen aan de oude MON, de meldkamer van VNOG en IJsselland. De MON heeft in de eerste maanden van 2023 gefunctioneerd, navolgende beleidstekst gaat daarop in. De oude MON is afgesloten.

Wat hebben we bereikt?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises*
 - a. Ontvangen van meldingen: Efficiënt uitvragen van de melder en zo snel mogelijk voorzien van een adequaat optreden van de brandweer;
 - b. Begeleiden van incidenten: Alarmering van de juiste personen en eenheden; zorgen voor adequate informatievoorziening aan de eenheden; zorgen voor juiste opschaling in samenwerking met de veld eenheden, regie voeren over de verbindingen; registratie (in aanvang) van de (multidisciplinaire) opschaling (GRIP);
 - c. Automatisch alarm: Verwerken automatisch alarm en terugdringing van het aantal node-loze automatische alarmeringen.
 - d. Aandeel leveren in het vervullen van de rol van Calamiteiten coördinator (Caco).
2. *Vakbekwaam en deskundig*

Vergroting van de kennis en vaardigheden van de centralisten.
3. *Sterke informatiepositie*

De meldkamer fungeert als knooppunt van operationele informatiestromen.

Overig/Overkoepelend

De VNOG heeft een actieve bijdrage geleverd aan de totstandkoming van de nieuwe meldkamer MKON en de afsluiting van de oude meldkamer MON.

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. *Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises*
 - a. Ontvangen van meldingen. De meldkamer:
 - heeft alle (acute) hulpvragen van burgers aangenomen, behandeld en gecoördineerd;
 - heeft op basis van uitvraag een hulpvraag effectief geïdentificeerd en gezorgd voor een vakkundige, snelle en juiste alarmering van brandweereenheden.
 - b. Begeleiden van incidenten. De meldkamer:
 - heeft de brandweereenheden bij de inzet begeleid;
 - heeft een faciliterende functie uitgeoefend voor de hulpverleners op straat en de regie gevoerd in de communicatielijnen, inclusief lifeline- en vraagbaakfunctie voor de hulpverleners;

- heeft bij opschaling gezorgd voor het alarmeren van grootschalig optreden, de hoofdstructuur en andere instanties.

c. Automatisch alarm. De meldkamer:

- heeft de melding bij een automatisch alarm eerst geverifieerd (bij daarvoor van tevoren bepaalde abonnees) door middel van contrabellen.

d. Leveren Calamiteiten coördinator. De meldkamer:

- heeft voorzien in de rol van Calamiteiten coördinator ten behoeve van de multidisciplinaire coördinatie bij incidenten. Deze functie is bij toerbeurt ingevuld vanuit de centralisten van zowel brandweer als politie en ambulancedienst.

2. Vakbekwaam en deskundig. De meldkamer:

- heeft haar centralisten geoefend in hun vaardigheden als centralist;
- heeft samen met de ketenpartners geoefend.

3. Sterke informatiepositie. De meldkamer:

- heeft in de eerste aanvang (en gedurende het verdere verloop van een incident) gezorgd voor beeldvorming op basis van de beschikbare informatie.

Overig/Overkoepelend: Goede totstandkoming Landelijke Meldkamer

- De oude gemeenschappelijke regeling MON is opgeheven en het bijbehorende liquidatieplan is uitgevoerd.
- Voor de nieuwe meldkamer MKON-MKBM is, op basis van het in 2022 door de vijf AB's vastgestelde organisatieplan, een convenant opgesteld (wettelijk verplicht op grond van artikel 35 van de Wet veiligheidsregio's). VNOG heeft bijgedragen aan het opstellen van dit convenant. In de loop van 2023 hebben alle vijf de AB's het convenant bekrachtigd.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Realisatie 2023	Vershil 2023
4.0 MON	Baten	705.000	238.000	238.651	-651
	Lasten	1.777.000	549.273	496.084	53.189
	Saldo	-1.072.000	-311.273	-257.433	-53.840
Totaal saldo baten en lasten		-1.072.000	-311.273	-257.433	-53.840
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
4.0 MON	Onttrekkingen				
	Toevoegingen				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		-1.072.000	-311.273	-257.433	-53.840
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

**Programma: 4. Meldkamer Oost-Nederland – Meldkamer Brandweer / Multi (MKON-MKBM)
(van 1 april 2023 t/m 31 december 2023)**

Programmahouder: dhr. J.N. Rozendaal

Welke Opgaven voert de MKON-MKBM primair uit?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises
2. Vakbekwaam en deskundig
3. Sterke informatiepositie

De meldkamer is dé betrouwbare verbinding tussen de hulpverlening en de bevolking en werkt als meld-, regel- en coördinatiecentrum, waar alle meldingen van brandweer, politie en geneeskundige zorg binnen komen. De meldkamer alarmeert de hulpverleningsdiensten, stuurt deze aan en verzorgt de multidisciplinaire opschaling.

De Meldkamer Oost-Nederland (MKON) bedient Gelderland en Overijssel en is gevestigd in Apeldoorn. De ondersteuning van de MKON op het gebied van de meldkamervoorzieningen, te weten het gebouw, de ICT-infrastructuur en de ondersteunende taken op het gebied van Facilitair en IV/ICT worden geleverd door de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS).

Een zelfstandig organisatieonderdeel binnen de MKON is de Meldkamer Brandweer/Multidisciplinaire samenwerking (MKBM). Deze MKBM valt onder verantwoordelijkheid van de vijf veiligheidsregio's in Gelderland en Overijssel. De MKBM verzorgt de meldkamerfunctie van de brandweertaak en Multi. Het centrale werkgeverschap voor MKBM is door de vijf veiligheidsregio's belegd bij VNOG; het meldkamerpersoneel is dan ook bij VNOG in dienst en uitgaven verlopen via de VNOG-begroting.

Naast het werkgeverschap voert VNOG als werkgever bepaalde bedrijfsvoeringtaken voor de MKBM uit, waaronder financiën, HRM, administratie en secretariële ondersteuning (die bij VNOG binnen de afdeling Bedrijfsvoering georganiseerd zijn), opleidingen, bijscholingen, bepaalde oefeningen, persoonlijke aangelegenheden, arbo, verzekeringen, persoonlijke ICT-middelen en licenties.

Wat hebben we bereikt?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De wettelijke kerntaak was leidend en is uitgevoerd: het 24/7 aannemen, verwerken en begeleiden van noedmeldingen uiteenlopend van kleine incidenten tot rampen en crises.
- De keten van melding, alarmering en begeleiding was snel en betrouwbaar en de continuïteit was gegarandeerd.
- De beschikbaarheid van de operationele taak van Calamiteitencoördinator (CaCo) was 24/7 gegarandeerd.

2. Vakbekwaam en deskundig

De kennis en vaardigheden van de medewerkers MKBM is vergroot.

3. Sterke informatiepositie

- Er is voorzien in hoogwaardige informatievoorziening om de inzet van de hulpdiensten op straat zo goed mogelijk te laten verlopen.
- De MKON-MKBM heeft een bijdrage geleverd aan het actuele veiligheidsbeeld van de veiligheidsregio's.

- De MKON-MKBM heeft ingespeeld op de landelijke ontwikkeling van de meldkamers naar informatieknooppunten, door het ontwikkelen en verbeteren van (nieuwe) informatiestromen.

Overig: afronding totstandkoming nieuwe meldkamer

Wat hebben we ervoor gedaan?

0. Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises

- De centralist meldkamer is verantwoordelijk voor het aannemen, verwerken, uitgeven en afhandelen van alle meldingen voor de vijf veiligheidsregio's.
- Er is voorzien in een rooster (beheer en bewaking).
- De functie van Calamiteitencoördinator is ingevuld door vrijgestelde CaCo's. De taken van de CaCo zijn wettelijk bepaald als functioneel coördinerend op de meldkamer bij (dreigende) groot-schalige alarmering/opschaling met twee kerntaken: coördineren van de multidisciplinaire samenwerking en het multidisciplinair afstemmen en delen van informatie. Daarnaast heeft de CaCo een rol in de bewaking van de continuïteit van de meldkamer als geheel.

2. Vakbekwaam en deskundig

Er is voorzien in ondersteunende functies voor opleiden/oefenen, operationele voorbereiding en kwaliteitszorg; deze zijn uitgevoerd als vrijgestelde medewerkers. De volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

- (Mede) ontwikkelen van beleid en voeren van regie op het mono- en multidisciplinair oefenen;
- Opstellen en uitvoeren van het oefenplan;
- Verbinding hebben met het (inter)regionaal netwerk van vakbekwaamheid;
- Bijdragen aan het leren van incidenten en doen van evaluaties voor de meldkamer;
- Vertalen/ mede opstellen van planvorming voor gebruik op de meldkamer in geval van evenementen en rampen (implementeren en actualiseren);
- Vertalen van de leerpunten uit evaluaties naar procedures en plannen, incl. implementatie;
- Implementeren en actualiseren planvorming in GMS;
- Zorgen voor goede afstemming en wisselwerking tussen de meldkamer en veiligheidsregio's ten behoeve van de planvorming;
- Evalueren van incidenten;
- Afhandelen van klachten.

3. Sterke informatiepositie

- De CaCo heeft op de meldkamer de rol van informatiemanager vervuld.
- De informatievoorziening van de meldkamer is tot stand gekomen in wisselwerking met de vijf veiligheidsregio's, op basis van hun bekendheid met het verzorgingsgebied en het inzetpotentieel.
- Medewerkers hebben niet louter meldingen aangenomen en eenheden gealarmeerd, maar hebben ook burgers en hulpverleners voorzien van handelingsperspectieven en andere relevante informatie.
- Interne en externe communicatie over uitrukken en incidenten is door de veiligheidsregio's zelf uitgevoerd.

Overig: afronding totstandkoming nieuwe meldkamer

- De samenwerkingsafspraken voor de MKBM zijn vastgelegd in het door de vijf AB's in 2022 vastgestelde Organisatieplan. Bij wet (Wvr, artikel 35 lid 3) moest er ook een formeel convenant tussen de veiligheidsregio's hierover worden afgesloten. Dit convenant is in 2023 in gezamenlijkheid door de vijf regio's opgesteld en in de loop van 2023 door alle vijf AB's bekrachtigd.

- De formele vergaderstructuren van de MKON-MKBM (zoals beschreven in het convenant) zijn in de loop van 2023 officieel opgestart en functioneren (onder andere Directiebestuur (vijf directeuren) en Bestuursraad (vijf portefeuillehouders Meldkamer)).
- De (praktische/technische) leerpunten uit de eerste maanden na de start van de MKON-MKBM zijn opgepakt en waar mogelijk opgelost of verder geadresseerd. Ernstige verstoringen zijn voorkomen, danwel tijdig tegengegaan. Aandachtspunten voor de (nabije) toekomst zijn helder geworden en MKON-MKBM pakt die op en monitort ze scherp.

Wat heeft het gekost?

Alle kosten van de primaire meldkamerorganisatie MKON-MKBM en de daarvoor benodigde bedrijfsvoering door VNOG worden gedragen door de vijf veiligheidsregio's op basis van het inwoneraantal als objectieve verdeelmethodiek. De bijdrage van de veiligheidsregio's en de kosten verlopen via de VNOG-begroting. De financiële risico's worden op basis van de gehanteerde verdeelsleutel verdeeld over de deelnemende partijen. Met VNOG zijn afspraken gemaakt voor de verwerking in de begroting, en daarmee voor de verrekening, van de (structurele en incidentele) kosten van ondersteunende taken op het gebied van onder andere HRM en Financiën.

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging	Realisatie 2023	Vershil 2023
4.0 MKON	Baten	0	2.730.173	2.733.243	-3.070
	Lasten	0	3.661.900	3.291.559	370.341
	Saldo	0	-931.727	-558.316	-373.411
Totaal saldo baten en lasten		0	-931.727	-558.316	-373.411
			<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
4.0 MKON	Onttrekkingen				
	Toevoegingen			373.411	-373.411
	Saldo			-373.411	373.411
Saldo reserves				-373.411	373.411
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		0	-931.727	-931.727	0
			<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	

Programma: 5. Directie en Control

Programmahouder: dhr. A.J.M. Heerts

Welke Opgaven voeren Directie en Control primair uit?

Directie, Control en Staf zijn verantwoordelijk voor alle Opgaven van VNOG en dragen zorg voor de ondersteuning van bestuur, directie en management. Dit betreft met name strategisch beleidsadvies, controle op het proces van planning en control, kwaliteit van besluitvorming en advisering over interne en externe communicatie.

Wat hebben we bereikt?

Opgaven 0. t/m 4. (alle opgaven)

- Het behalen, behouden en monitoren van het in de Toekomstvisie-Opgaven vastgestelde dienstverleningsniveau binnen de daarvoor beschikbaar gestelde middelen.
 - De Toekomstvisie, inclusief bijbehorende opdrachten, is in 2020 vastgesteld en wordt uitgevoerd gedurende de periode 2020-2026. De planning, uitvoering en het effect van de opdrachten hebben in belangrijke mate bijgedragen aan een toekomstbestendige VNOG.
- Het informeren van het bestuur, de directeur en het management over de mate van besturing en beheersing in de organisatie.
 - Er is een webinar georganiseerd voor raadsleden waarin zij door bestuurders zijn geïnformeerd over ontwikkelingen binnen VNOG.
 - Er is i.s.m. GGD NOG een voorlichtingsavond georganiseerd voor raadsleden (een raads-event). Hierin zijn actuele thema's die spelen bij VNOG en GGD via inspiratiesessies toegelicht.
 - Griffiers en bestuurders hebben met elkaar gesproken over het belang van het intensiveren van de band tussen raadsleden en VNOG als gemeenschappelijke regeling;
 - Er is een tweedaagse georganiseerd voor de bestuurders. Hier is onder andere gesproken over de strategische speerpunten voor het Regionaal Beleidsplan 2025-2028.
 - Er is continue aandacht voor de kwaliteit van advisering over diverse onderwerpen aan directie en bestuur.
- In control blijven stimuleren door middel van visitaties, het uitvoeren van audits, het toetsen van en adviseren over voorstellen en besluiten op uitvoerbaarheid en het stimuleren van de vastlegging van relevante proces(wijziging)en de sturingsgegevens van deze processen.
 - De interne beheersing op de rechtmatigheid van de bedrijfsvoering is verder verbeterd. Dit heeft geleid tot de in deze jaarrekening afgegeven rechtmatigheidsverantwoording door het bestuur.
 - Uitkomsten van de verbijzonderde interne controle dragen bij aan het doorvoeren van het aanscherpen van interne beheersingmaatregelen en worden opgepakt door de procesverantwoordelijke.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Directie:

- heeft gestuurd op de realisatie van de Toekomstvisie-Opgaven;
 - Meer Opgaven uit de Toekomstvisie zijn afgerond en op lopende Opgaven is voortgang gerealiseerd (zie paragraaf 4.9.).
- heeft gestuurd op de ontwikkeling van de organisatie:
 - het afgeronde organisch verandertraject 'de Expeditie' is door een externe partij geëvalueerd. De geleerde lessen vormen de basis voor de komende jaren, waarin het principe van organisch veranderen leidend blijft in de organisatieontwikkeling.
 - De derde groep 'Professionals van de Toekomst' heeft het ontwikkeltraject afgerond.

- heeft gezorgd voor het behoud van vertrouwen en het afstemmen van verwachtingen tussen de medewerkers, posten, het managementteam en het bestuur, door:
 - Periodiek overleg tussen directeur en bestuurders (d.m.v. jaargesprekken);
 - Periodiek overleg tussen afdelingshoofden en bestuurlijk portefeuillehouders;
 - Periodiek overleg tussen programmahouder en afdelingshoofd;
 - Frequent overleg tussen management en teamleiders en teamleiders en medewerkers;
 - Frequent overleg tussen directeur en Ondernemingsraad;
 - Transparante besluitvorming.
 - Medewerkersbijeenkomsten te organiseren om medewerkers te informeren over de tijdelijke huisvesting (i.v.m. verlaten Europaweg)
- heeft de beheersing en (bij)sturing hierop gemonitord:
 - inhoudelijke beheersing door bewaking van het dienstverleningsniveau;
 - financiële beheersing door monitoring van de planning en control cyclus;
 - personele beheersing door het nemen van uitvoeringsbesluiten over de formatie, monitoring van het personeelsbestand en de sturing op bovenformatieve medewerkers;
- bouwt continu aan sterke relaties met de multidisciplinaire partners, buurregio's (waaronder Oost-5) en internationale samenwerkingsverbanden van de veiligheidsregio.
 - De samenwerking met het NIPV is geïntensiveerd, bijvoorbeeld op het gebied van natuurbrandbeheersing.
 - De samenwerking met de Provincie Gelderland is geïntensiveerd op het gebied van natuurbrandbeheersing.
 - VNOG neemt deel aan het project ERMWIC (Euregionale Rijn-Maas-Waal Incidentbestrijding en Crisisbeheersing) dat zich richt op het versterken van de internationale samenwerking op het gebied van crisisbeheersing, hulpverlening, ambulancehulpverlening, rampenbestrijding en brandbestrijding.

Control:

- heeft mogelijke financiële en beheersingsrisico's gesignaleerd en hierover geadviseerd tijdens:
 - periodieke overleggen tussen control, directeur en afdelingshoofden;
 - periodieke overleggen tussen control en teamleider.
- heeft uitvoering gegeven aan de op basis van een risicoanalyse opgestelde interne financiële audits;
- heeft op basis van het normen- en toetsingskader voor de rechtmatigheid werkzaamheden opgesteld en gecoördineerd.;
- heeft een eerste aanzet gemaakt voor de in 2024 bij de VNOG uit te voeren 5-jaarlijkse visitatie door een visitatiecommissie, zoals verwoord in de Wet Veiligheidsregio's;
- heeft het belang van procesmatig werken aangejaagd, wat in de komende periode moet leiden tot het analyseren van de inrichting van de relevante bedrijfsvoerings- en afdelingsoverstijgende processen.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven / een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
5.0 Directie en control	Baten		225.000	476.434	251.434
	Lasten	971.300	1.218.000	1.296.218	-78.218
	Saldo	-971.300	-993.000	-819.784	-173.216
Totaal saldo baten en lasten		-971.300	-993.000	-819.784	-173.216
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
5.0 Directie en control	Onttrekkingen				0
	Toevoegingen				
	Saldo				0
Saldo reserves					0
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Resultaat		-971.300	-993.000	-819.784	-173.216
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 6. Bedrijfsvoering

Programmahouder: dhr. J. Joon

Welke Opgaven voert Bedrijfsvoering primair uit?

3. Sterke informatiepositie
4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

Wat hebben we bereikt?

3. Sterke informatiepositie

Een goede informatiepositie van alle belanghebbenden (intern, bestuur, samenleving). De informatievoorziening is betrouwbaar, weerbaar en 'bij de tijd' ingericht. Onze (digitale) beveiliging is op orde gebracht.

4. Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

- a. We hebben een solide financiële positie en een rechtmatige en transparante financiële huishouding.
- b. Na het verlaten van de Europaweg is de facilitering van organisatie en medewerkers op gebied van huisvesting, services en projecten verder geoptimaliseerd.
- c. We geven onze medewerkers richting, ruimte en vertrouwen om zich te ontwikkelen en resultaten te behalen, die burgers, bestuur en partners van de VNOG vragen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

3. Sterke informatiepositie

- VNOG heeft de informatiepositie van alle belanghebbenden verder versterkt. Onze informatievoorziening is ingericht conform de VeRA (Veiligheidsregio's Referentie Architectuur). Er is veel ingezet op informatiebeveiliging, wat inmiddels geleid heeft tot een volwassenheidsniveau van 3.3 op een schaal van 5, conform de standaarden van de BIO. De VNOG Toekomstvisie volgend, passen we Business Intelligence in steeds meer onderdelen toe, waarbij VNOG gebruik maakt van haar datawarehouse. Hiermee zijn o.a. de dashboards 'Oekraïne' en 'bestuurlijke Prestatiekaart' gerealiseerd. De bestuurlijke Prestatiekaart is vernieuwd en aan het AB gepresenteerd.
- VNOG werkt nog steeds aan het tweede datacenter en bijbehorende dark-fiber ring. Dit ligt op schema. Ook de implementatie van rechten-gestuurde informatieontsluiting loopt.
- Het archief is verplaatst van de oude locatie Europaweg naar de Vosselmanstraat. De nieuwe selectielijsten van VNG ten aanzien van e-mail archivering zijn ingevoerd.
- VNOG heeft de nieuwe website ontwikkeld en we zijn overgegaan naar een digitaal magazine. De huisstijl is verder versterkt en wordt breed ingezet. In crisissituaties hebben we zorggedragen voor de in- en externe communicatie.
- Privacy en gegevensbescherming zijn verder geïntensiveerd. Het volwassenheidsniveau voor de AVG ligt nu op 2.8 op een schaal van 5. Gewerkt is aan het verwerkingsregister AVG dat in april 2024 tot een actueel register moet leiden.
- Laptops en andere mobiele devices zijn vervangen; voor telefonie en dataverbindingen zijn contracten aangegaan met nieuwe providers.

4. Gezonde financiële basis en betrokken medewerkers

a. Een solide financiële positie & control. De afdeling BV:

- Heeft zorggedragen voor de financiële-, contracten- en polis-administratie en geadviseerd over financiën, verzekeringen, inkoop & aanbesteden. We hebben zorggedragen voor bestuurlijke informatievoorziening hierover die transparant en tijdig was.

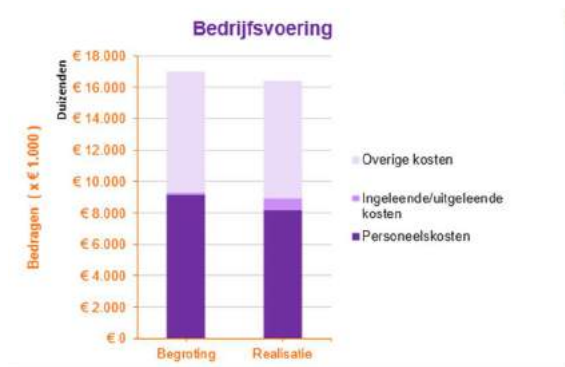
- Organiseerde en coördineerde de P&C cyclus en de totstandkoming van kadernota, meerjarenbegroting, halfjaarrapportage en jaarstukken (-verslag en -rekening).
 - Er is een intern beheersingsplan opgesteld en de uitvoering van de verbijzonderde interne controle is versterkt, onder meer in het kader van de rechtmatigheidsverklaring die het DB over 2023 afgeeft aan het AB.
- b. Optimale facilitering van de organisatie en de medewerkers.
- In 2023 is gestart met het implementeren van de demarcatieafspraken. Hierover zijn per gemeente afspraken gemaakt met de gebouwbeheerders. Er is inmiddels periodiek overleg met gebouwbeheerders en gemeentelijke financieel ambtenaren (in het FAO) over beheer en gebruik brandweerkazernes.
 - VNOG beheert de locaties vanuit de gebruikersrol. We zijn gestart met een uniform toegangsbeheer.
 - We leveren input aan gemeenten en adviseren ten aanzien van verduurzaming van brandweerkazernes, ten aanzien van RI&E knelpunten en ten aanzien van de veilige energietransitie. We hebben input geleverd (voor Programma's van Eisen, etc.) aan de gemeenten en participeren als gebruiker in nieuw- en verbouwprojecten van brandweerkazernes.
 - De training- en oefenlocaties zijn aangepast in afstemming met afdeling Brandweezorg;
 - We zijn gestart met de inrichting van een nieuw Facilitair Management Informatie Systeem (FMIS).
- c. Onze mensen richting, ruimte en vertrouwen geven om zich te ontwikkelen.
- We hebben de ondersteunende werkzaamheden voor personeelszorg, en -administratie verzorgd; inmiddels ook voor de Meldkamer Oost-Nederland, onderdeel Brandweer-Multi (MKON-MKBM).
 - VNOG heeft geïnvesteerd in de professionele (door)ontwikkeling van HRM en gezorgd voor doorontwikkeling van e-HRM. Dit draagt bij aan meer efficiency en kwaliteit in de interne werkprocessen HRM, het gebruiksgemak en de registratie en rapportage van/over personele gegevens/data en de formatie;
 - Medewerkers en leiding zetten in op vitaliteit, loopbaan en mobiliteit in het kader van 'werken aan duurzame inzetbaarheid'. De afdeling Bedrijfsvoering faciliteert dit. Hiervoor hebben we het instrumentarium ontwikkeld en de HR-werkplaats verder ingericht.
 - We hebben het organische verandertraject 'de Expeditie' geëvalueerd en gaan geleerde lessen in de praktijk brengen, zie verdere toelichting in paragraaf 4.6.

Indicatoren: hoe hebben we dit gemeten?

Tweemaal per jaar zijn de prestaties op de Opgaven en een aantal doelstellingen gemeten via indicatoren op de prestatiekaart. De prestatiekaart staat in bijlage 3 van deze jaarstukken.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
6.0 Bedrijfsvoering	Baten	169.000	316.500	292.861	-23.639
	Lasten	15.219.338	18.374.640	17.107.477	1.267.163
	Saldo	-15.050.338	-18.058.140	-16.814.616	-1.243.524
Totaal saldo baten en lasten		-15.050.338	-18.058.140	-16.814.616	-1.243.524
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
6.0 Bedrijfsvoering	Onttrekkingen	745.968	1.376.060	1.118.954	-257.106
	Toevoegingen		346.000	737.824	-391.824
	Saldo	745.968	1.030.060	381.130	648.930
Saldo reserves		745.968	1.030.060	381.130	648.930
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>
Resultaat		-14.304.370	-17.028.080	-16.433.486	-594.594
		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen

Programmahouder: dhr. J. Joon

In dit programma zijn de inkomsten verantwoord van de gemeentelijke bijdragen die zijn bepaald bij de vaststelling van de VNOG-begroting 2023 en de rijksbijdrage met betrekking tot de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). De algemene dekkingsmiddelen betreffen middelen die beschikbaar zijn ter dekking van de uitgaven op de andere programma's. Dit programma kent derhalve niet een op zichzelf staand doel.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Vershil 2023
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Baten	57.555.000	60.744.680	60.838.261	93.581
	Lasten	4.367.120	893.308	258.765	634.543
	Saldo	53.187.880	59.851.372	60.579.496	-728.124
Totaal saldo baten en lasten		53.187.880	59.851.372	60.579.496	-728.124
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Mutaties reserves					
7.0 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Onttrekkingen		2.509.728	2.509.728	0
	Toevoegingen	169.850	820.850	820.850	0
	Saldo	-169.850	1.688.878	1.688.878	0
Saldo reserves		-169.850	1.688.878	1.688.878	0
		<i>nadeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>
Resultaat		53.018.030	61.540.250	62.268.374	-728.124
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>

Programma: 8. Brandweerkazernes in eigendom en overgangsrecht

Programmahouder: dhr. J. Joon

Programma 8 betreft:

- De drie kazernes in eigendom van VNOG (Apeldoorn-Saba, Doetinchem, Harderwijk). In 2023 was de BTW herzieningstermijn afgelopen en zijn de kazernes Apeldoorn-Saba en Harderwijk weer terug overgedragen aan de betreffende gemeente, zoals tien jaar geleden besloten. De kazerne Doetinchem volgt later nog;
- Het onderdeel ‘facilitaire kosten’ van de demarcatie kazernes (zie ook toelichting in paragraaf 4.6) conform de Regeling demarcatie;
- De kosten die voortvloeien uit de aanvullende overeenkomst in het verlengde van de Regeling Demarcatie die met gemeente Apeldoorn is afgesloten omtrent het beheer van de kazernes van Apeldoorn;
- De afwikkeling met de gemeenten Apeldoorn en Doetinchem van de financiële gevolgen van het FLO-overgangsrecht.

Het programma 8 wordt één op één met de desbetreffende gemeenten verrekend en heeft geen invloed op het resultaat van VNOG.

Beleidsdoelen: Wat hebben we bereikt?

1. Kazernes

- Goed uitgeruste en onderhouden kazernes, zodat de uitruk kan plaatsvinden en er werkzaamheden kunnen worden verricht.

2. Overgangsrecht

- Een juiste uitvoering van het FLO overgangsrecht.

Activiteiten: Wat hebben we ervoor gedaan?

1. Kazernes

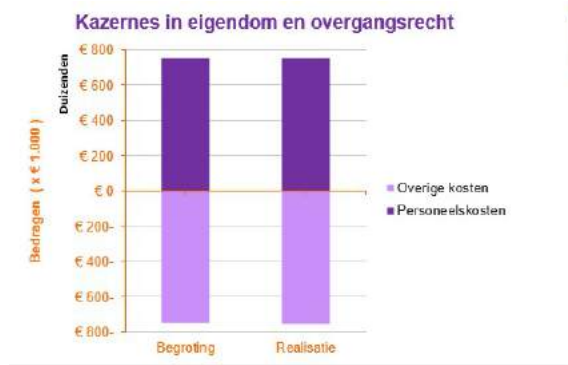
- De afdeling Bedrijfsvoering heeft via het team VSP gezorgd voor (coördinatie van) het onderhoud en de facilitaire diensten voor deze kazernes en voor de verrekening van de kosten, conform de Regeling Demarcatie.
- De afdeling Bedrijfsvoering heeft het proces begeleid voor de terug overdracht van de kazernes Harderwijk en Apeldoorn-Saba naar de respectievelijke gemeente.

2. FLO Overgangsrecht

- VNOG heeft gezorgd voor de juiste uitvoering en voor de verrekening van de kosten.

Wat heeft het gekost?

Programma	L/B	Begroting 2023	Begroting na wijziging 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Baten	1.977.000	13.781.391	13.251.696	-529.695
	Lasten	1.977.000	13.781.391	13.251.696	529.695
	Saldo	0	0	0	0
Totaal saldo baten en lasten		0	0	0	0
Mutaties reserves					
8.0 Kazernes in eigendom en overgangsrecht	Onttrekkingen				
	Toevoegingen				
	Saldo				
Saldo reserves					
Resultaat		0	0	0	0

4. Paragrafen

4.1. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement

In de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' worden de risico's in beeld gebracht en gerelateerd aan de weerstandscapaciteit. In 2023 is het risicomanagement binnen de VNOG uitgevoerd als onderdeel van de P&C cyclus. In deze paragraaf wordt het beleid voor het risicomanagement en het benodigde weerstandsvermogen samengevat. Verder worden de bevindingen van het in 2023 uitgevoerde risicomanagement geduid ten opzichte van de eerder in de begroting 2023 genoemde risico's.

Risicomanagement

De vastgestelde hoofdlijnen van het beleid t.a.v. het risicomanagement zijn:

- het wettelijk kader voor risicobeheersing uit artikel 9 en 13 van het Besluit Begroting en Verantwoordings (BBV) betreffende de vereiste paragrafen in de begroting en rekening;
- het treffen van beheersingsmaatregelen door de VNOG ter vermindering en vermindering van risico's en het voorbereid zijn op de mogelijke (financiële) gevolgen van risico's binnen de bedrijfsvoering, die het realiseren van de doelstellingen kunnen verstoren;
- het uitvoeren van die maatregelen; het beheersen ervan en het rapporteren erover in de P&C stukken;
- het kwantificeren van de risico's in een 5-tal kans percentages t.w.: 10%, 30%, 50%, 70% en 90%; waarbij bij een kans van 90% dat het risico zich kan voordoen, wordt overwogen om de begroting daarop aan te passen;
- het voor maximaal 3 jaar bepalen van de voor de maatregelen benodigde financiële middelen, zijnde de benodigde weerstandscapaciteit voor structurele risico's, door vermenigvuldiging met de genoemde percentages die de kans op het risico weergeven.

De binnen VNOG vastgestelde aanpak heeft als doel om de geïnventariseerde risico's te volgen en te bewaken en ook om nieuwe risico's te onderkennen en vast te stellen. De getroffen maatregelen zijn gericht op het beperken, overdragen, vermijden en/of mogelijk accepteren van de gesignaleerde risico's.

De taken die in het kader van het risicomanagement worden uitgevoerd volgen de P&C-cyclus en hebben betrekking op:

- een verantwoording over de uitvoering van de maatregelen, vergeleken met de risico's en beheersmaatregelen opgenomen in de begroting van betreffend jaar, *in het begin van het jaar*, in de jaarrekening;
- de bewaking, *lopende het jaar*, op de uitvoering/herziening van genoemde maatregelen en de rapportage daaromtrent in de tussentijdse verslaglegging;
- het in beeld brengen van mogelijke nieuwe risico's en maatregelen en de toetsing van bestaande risico's t.b.v. de kadernota (in 2023: Kadernota 2025-2028) aan het *eind van het jaar*;
- het afstemmen over/ vergelijken met andere veiligheidsregio's ten aanzien van relevante risico's.

Het doel van deze aanpak is om het beoordelen en beheersen van risico's actueel te houden.

Risico-inventarisatie

De risico-inventarisatie in de Programmabegroting 2023-2026 is gebaseerd op de inventarisaties en beoordelingen zoals die zijn uitgevoerd bij het opstellen van de Kadernota 2023-2026. Het geheel

wordt jaarlijks gemanaged zoals hiervoor beschreven. Daarbij is het van belang te beseffen dat het inherent is aan risico's dat het onzeker is of deze plaats zullen vinden. Bij de inventarisatie van risico's en de daarbij gemaakte doorrekeningen, vormen de bestuurlijk vastgestelde beleidsdoelen en normen (waaronder die uit de Toekomstvisie 2020-2026) het uitgangspunt.

In 2023 speelde corona (COVID-19) geen rol van betekenis meer. De opvang van vluchtelingen uit de Oekraïne ging wel door en daarnaast nam de druk toe om opvangplaatsen voor asielzoekers te zoeken en te vinden. Voor VNOG konden de activiteiten rondom opleiden en oefenen in 2023 weer als gebruikelijk en gewenst, worden uitgevoerd. Dit is ook te zien aan de benutting van de daarvoor beschikbare budgetten.

Voor de vluchtelingencrisis zijn ook in 2023 extra mensen en middelen vanuit de crisisorganisatie ingehuurd en ingezet. De verwachting is dat de daarbij behorende extra kosten door het Rijk zullen worden vergoed. Een uitgebreidere toelichting van genoemde crises is te vinden in paragraaf 4.4.

Er bestaat een kleine kans dat door de VNOG genomen besluiten in het kader van de handhaving van crisismaatregelen (GRIP-4) met succes worden aangevochten door bedrijven en instellingen en dat claims toegewezen worden. Dit risico laat zich niet kwantificeren.

Inventarisatie

In het kader van de jaarrekening 2023 worden de risico's vergeleken met de eerdere inventarisatie uit de begroting 2023-2026. Daarbij worden de risico's weergegeven met de oorzaken en het daarbij berekende bedrag aan benodigde weerstandscapaciteit. Het berekende bedrag is tot stand gekomen door rekening te houden met de kans dat het risico zich kan voordoen en het daarbij behorende financiële effect. Voor een deel van de risico's is het nog te niet te zeggen wat de financiële effecten ervan (kunnen) zijn (zie het overzicht 'Risico's jaarrekening 2023 (niet gekwantificeerd)'). Daarnaast verwachten we van risico's die extern worden veroorzaakt dat de mogelijke financiële effecten, generiek zullen worden gecompenseerd. De gevolgen van bovenstaande voor het weerstandsv Vermogen en de benodigde weerstandscapaciteit, komen verderop in deze paragraaf aan de orde.

Een uitgebreider overzicht van de te nemen maatregelen en de bewaking van de opvolging ervan, komen verder aan de orde in de begroting 2025-2028 en daaruit voortvloeiende (P&C) rapportages.

Toelichting uitvoering risicomanagement 2023

Bij de uitvoering van het risicomanagement in 2023 is enerzijds gekeken naar de actuele situatie van risico's welke zich kunnen voordoen binnen en buiten de VNOG. Anderzijds is gestuurd op de te nemen maatregelen om de risico's te beheersen, over te dragen, te vermijden of te accepteren. In de halfjaarrapportage 2023 is een rapportage over de bewaking van de uitvoering van maatregelen opgenomen.

De ontwikkelingen en verschillen t.o.v. de begroting 2023 worden kort nader toegelicht. Twee van de uit de begroting 2023 genoemde risico's komen niet meer voor in de eind 2023 geactualiseerde inventarisatie. Het betreft:

- het gekwantificeerde risico van de kosten voor (tijdelijke) huisvesting/ faciliteiten kantoorpersoneel i.v.m. de onzekerheid over de termijn van overbrugging na vertrek Europaweg ultimo 2023 en
- het niet gekwantificeerde risico over de onzekerheid van een toekomstbestendige - en efficiënte uitvoering van repressieve taken bij het niet (tijdig) realiseren samenvoeging/-werking kazernes (Toekomstvisie bouwsteen 31 en 31a).

Zo is er inmiddels voldoende duidelijk over de (wijze van) invulling van huisvesting ter overbrugging van de periode tot de nieuwe huisvesting in Apeldoorn beschikbaar is. En zijn de ontwikkelingen en

contacten in de grensregio's over verdere samenwerking, volop gaande.

Verder is het niet-gekwantificeerde risico van de (on)mogelijkheid van het terugbrengen van de meerkosten kazernerij dagdienst, bij het vervallen van mogelijkheid van roosteren vrijwilligers voor repressieve (dag)taken, samengevoegd met het 1^e niet-gekwantificeerde risico (hogere personele kosten (beloning/vergoeding) bij repressieve inzet van parttime brandweermensen). Tenslotte is de beschrijving van het niet-gekwantificeerde risico van een 'Pandemie' aangepast tot een meer algemene duiding van 'Toekomstige crises'.

Op grond van het uitgevoerde risicomanagement in 2023 wordt het volgende overzicht 'Risico's jaarrekening 2023' weergegeven.

Gekwantificeerde risico's				
Nr.	Risico's en oorzaken	Kans in %	Effect in euro's	Weerstands-capaciteit (euro's)
			bedrag	
1	Stoppen Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS) , risico niet kunnen inpassen medewerkers i.c.m. het vraagstuk behoud informatiepositie vanuit het brandmeldsysteem.	50%	100.000	50.000
2	Geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet. Te grote diversiteit in uitvoering/invulling door gemeenten t.o.v. het kwalitatieve en kwantitatieve aanbod van de VNOG.	50%	400.000	200.000
3	(On)voldoende bezetting /inzet vrijwilligers op alle kazernes, door groter verloop/uitstroom en schaarste vrijwilligers.	70%	408.000	286.000
4	Te veel (roostering) uren bestaande (repressieve) bezetting brandbestrijding (Arbeidstijden).	10%	50.000	5.000
5	Hogere prijzen; boven prijsindex, exploitatie. Wereldwijde ontwikkelingen (v.a. 2021) van een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, doen de grondstof- en materiaalprijzen stijgen.	70%	650.000	455.000
6	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. materiële kosten door vertraging vervanging - en/of wijzigingen inzichten vervanging materieel.	50%	160.000	80.000
7	Niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. <i>personele</i> kosten (vergoedingen/opleidingen/trainingen vrijwilligers) als gevolg van voortschrijdende inzichten benodigd aantal vrijwilligers in samenhang met (beschikbare) materieel (vorig punt).	70%	300.000	210.000
8	Uitval materieel repressieve inzet incidentbestrijding door defect materieel en/of gebrek onderdelen voertuigen/brandweermiddelen.	30%	90.000	27.000
9	Extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie. Extra prijsstijgingen nog te contracteren blusmaterieel leiden tot hogere kapitaalslasten c.q. eerdere uitputting van de (gevormde) egalisatiereserve.	50%	150.000	75.000
10	Onvoldoende oefenmogelijkheden Vakbekwaam blijven brandweerpersoneel. Oefenmogelijkheden beperkt bij niet voldoen vakbekwaamheidspleinen eisen RI&E.	30%	25.000	8.000
11	Noodzakelijke (spoedeisende) aanpassingen aan gebouwen/ installaties voortvloeiende uit afspraken en (wettelijke) eisen (w.o. RI&E).	50%	84.000	42.000
12	Hogere kosten uitvoering (voorgenomen) beleid rond duurzaamheid. Extra kosten/investeringen doorvoeren maatregelen duurzaamheid nog onzeker.	50%	400.000	200.000
13	Extra (verhuis)kosten tijdelijke huisvesting en faciliteiten kantoorpersoneel. Aanpassingen werkplekfaciliteiten en (meer) thuiswerken (overbrugging verhuizing).	30%	75.000	23.000
14	Hack systemen, verhinderen uitvoering crisis- en alle ondersteunende/bedrijfsmatige activiteiten door uitval ICT- systemen.	30%	500.000	150.000
15	Te hoge personele kosten (beroeps en vrijwilligers) door onjuiste gegevens, - berekeningen en ontoereikende kennis en controles.	30%	350.000	105.000

16	Inkopen voor te hoge bedragen en/of onjuiste uitvoering/voorwaarden (w.o. aanbestedingen) door onjuist inkoopproces en demarcatie problematiek.	10%	150.000	15.000
17	Onvoorziene kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking.	10%	300.000	30.000
18	Stijging reële bijdrage aan NIPV door bijv. nieuwe taken.	30%	78.000	23.000
19	Stijging financieringskosten bij aantrekken leningen (vreemd vermogen) , door stijging van het rentepercentage i.s.m. toename omvang leningen.	50%	1.875.000	938.000
20	Beboeting en imagoschade door schending van de privacy (overtreding van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG)) . Processen rond persoons gerelateerde gegevens worden niet goed uitgevoerd, waardoor privacygevoelige gegevens op onjuiste plaatsen terecht kunnen komen.	10%	300.000	30.000
21	Hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig) . Na opzegging door het Witte Kruis van het (doorlopend) contract voor inhuur van OVDG'en ontstaat het risico dat de uitvoering van deze taak door de VNOG zelf, hogere kosten met zich brengt.	30%	375.000	113.000
22	Verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS . Mogelijke kosten sanering PFAS grond-/bodemverontreiniging.	50%	420.000	210.000
				3.275.000

Niet kwantificeerde risico's				
Nr.	Risico's en oorzaken	Kans in %	Effect in euro's bedrag	Weerstandscapaciteit (euro's)
1	Hogere personele kosten (beloning/vergoeding) -w.o. relatieve aandeel VNOG- bij repressieve inzet van parttime brandweermensen (i.p.v. vrijwilligers) . Uitkomst project Taakdifferentiatie: afschaffing consignatie en kazernerij vrijwilligers; mogelijke alternatieven (parttime aanstellingen) duurder.			
2	Toename onderhoudskosten materieel voor repressieve inzet brandbestrijding door langer gebruik bestaand materieel.			
3	Toekomstige effecten in 2023 gestarte project VICC (Oost-5) witte kolom , onzekerheid omtrent uitkomsten t.a.v. financiële - en personele impact.			
4	Toekomstige crises (w.o. pandemie) kwantificering c.q. opname in risicoprofiel gevolgen crises, zoals COVID-19. De rol en beschikbare financiële middelen (w.o. extra BDuR) voor VNOG bij (toekomstige) crises, is afhankelijk van onzekere gebeurtenissen en de visie daarop vanuit het Rijk en de gemeenten.			
5	Uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie . De uitwerking/uitvoering van de demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers.			

Toelichting

Naast de hiervoor toegelichte verschillen met de begrote risico's worden hieronder een aantal ontwikkelingen in 2023 toegelicht met betrekking tot risico's die in zwaarte en omvang (qua weerstandscapaciteit) zijn gewijzigd en daarnaast de risico's die nieuw zijn waargenomen.

Van de onderstaande risico's is de berekende omvang van de weerstandscapaciteit respectievelijk substantieel verlaagd en verhoogd.

Risico's die (verder) zijn verlaagd (vermelde nummer verwijst naar overeenkomend risico):

- (1) het risico van *frictiekosten w.o. niet kunnen inpassen medewerkers, bij het stoppen van het Openbaar Brand-/Regionaal meldsysteem (OMS/RBS)*: dit risico neemt af naarmate de afbouw vordert met de bijbehorende maatregelen en ontwikkelingen t.a.v. het personeel en materieel;
- (2) het risico op *geen match tussen de gemeenten en de afd. RCB t.a.v. de uitvoering van taken en dienstverlening, bij de invoering van de nieuwe Omgevingswet*: dit risico neemt naarmate er meer inzicht ontstaat en afstemming is tussen VNOG en gemeenten;

- (7) *het risico op het niet (tijdig) realiseren besparingen Toekomstvisie 2020 t.a.v. personele kosten*: dit risico is/wordt lager naarmate de tijd vordert waarbinnen aan de Toekomstvisie uitvoering wordt gegeven en er voortschrijdend inzicht is op de samenhang tussen benodigde en beschikbare mensen en middelen;
- (9) *het risico op extra prijsstijgingen (en vertraging) aanschaf blusmaterieel bij realisatie MSP o.b.v. Toekomstvisie*: dit risico is/wordt lager naarmate de tijd vordert waarbinnen aan de Toekomstvisie uitvoering wordt gegeven en aanschaf van materiaal/materieel plaatsvindt;
- (13) *het risico van extra (verhuis)kosten tijdelijke huisvesting en faciliteiten kantoorpersoneel*: o.b.v. genomen maatregelen en gemaakte afspraken is het (berekende) risico verlaagd;
- (14) *het risico op het hacken van systemen*: door de genomen maatregelen rond beveiliging en bewaking is dit de kans dat dit risico zich voordoet verder afgenomen en
- (17) *het risico op onvoorziene kosten aanspraken van personeel na dienstongevallen door veranderingen in de verzekeringsmarkt en gewijzigde mogelijkheden van dekking*: door verdergaande (landelijke) ontwikkelingen en afspraken is dit risico kleiner geworden.

Risico's die zijn verhoogd:

- (5) *het risico van hogere prijzen/exploitatiekosten boven de prijsindex*: door wereldwijde ontwikkelingen (v.a. 2021) t.w. een toenemende vraag in samenhang met schaarste van aanbod, is het risico groot op stijging van (exploitatie)kosten door stijging van grondstoffen en materialen;
- (19) *het risico op stijging van financieringskosten bij het aantrekken van leningen (vreemd vermogen)*: door een verdere stijging van de rente dan waarmee in toekomstige begrotingen wordt rekening gehouden bij de toegenomen behoefte aan langlopende leningen, neemt het risico toe dat de berekende rentekosten in de toekomst ontoereikend zijn.

Behalve de hiervoor genoemde wijzigingen van risico's t.a.v. de begroting 2023-2026 zijn onderstaande risico's nieuw geïnventariseerd in 2022/2023.

Gekwantificeerde risico's:

- (12) *hogere kosten uitvoering (voorgenomen) beleid rond duurzaamheid*: de nodige – en gewenste maatregelen rond duurzaamheid brengen naar verwachting extra kosten/investeringen met zich; deze zijn voor een deel nog onzeker en vormen derhalve een risico;
- (21) *hogere kosten (eigen) organisatie OVDG'en (Officieren van dienst geneeskundig)*: na het opzeggen van het (doorlopend) contract door het Witte Kruis voor inhuur van OVDG'en moet VNOG hierin zelf voorzien: bij de berekende weerstandscapaciteit wordt rekening gehouden met de mogelijke meerkosten. Dit risico was ook al meegenomen in de jaarstukken 2022 en is t.o.v. dat jaar gedaald omdat de meerkosten naar verwachting meevallen, het zal op basis van de feitelijke gegevens over 2024 worden geëvalueerd.
- (22) *het risico van verontreiniging grond/bodem kazernes en oefenpleinen door PFAS*: dit risico was bij de jaarrekening 2022 als niet-gekwantificeerd ingebracht maar is inmiddels als kwantificeerbaar opgenomen. Hieromtrent is overigens nog veel onzeker.

Niet gekwantificeerde risico's:

- (3) *toekomstige effecten in 2023 gestarte project VICC (Oost-5) witte kolom, onzekerheid omtrent uitkomsten t.a.v. financiële - en personele impact*: het ontwikkelen van veiligheidsinformatie en coördinatiecentrum (VICC) geldt ook voor de Witte kolom, hiervoor is een project gestart; de impact daarvan in financieel en personeel opzicht is nog onzeker en
- (5) *de uitwerking (operationele) uitvoering demarcatie*: de uitwerking/uitvoering van de demarcatieafspraken kan nog leiden tot onvoorziene (financiële) situaties c.q. tegenvallers; dit risico was ook al opgenomen in de jaarstukken 2022 maar niet in de begroting 2023.

Weerstandvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen beheersmaatregelen zijn getroffen of waar na het treffen van maatregelen nog resterende risico's overblijven (de benodigde weerstandscapaciteit). De vastgestelde beleidsregels worden hieronder samengevat.

De beschikbare - en de benodigde weerstandscapaciteit en de weerstandsratio worden in de begroting en in de jaarrekening opgenomen. De weerstandsratio wordt daarbij gedefinieerd als quotiënt (uitkomst van de deling) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. De streefwaarde van de weerstandsratio ligt tussen 1,0 ("matig") en 1,4 ("voldoende").

Indien de weerstandsratio buiten de bandbreedte van de streefwaarde ligt, wordt in de eerstvolgende Kadernota (of ander geëigend moment in de P&C cyclus, zoals bij het voorstel over de bestemming van het resultaat van deze jaarrekening) afgewogen hoe deze waarde weer kan worden bereikt.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag wat nodig is op basis van de financieel gekwantificeerde risico's.

Beschikbare weerstandscapaciteit

- De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het totaal van middelen dat beschikbaar is om de risico's financieel af te dekken.
- De beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door de Algemene Reserve, de Bedrijfsvoeringreserve, eventuele Stille Reserve en de post Onvoorziene uitgaven. Bij de VNOG is er geen sprake van een stille reserve. Bij de jaarrekening wordt de post Onvoorziene uitgaven niet meegenomen, omdat deze onderdeel vormt van het resultaat waarvan de bestemming bestuurlijk wordt vastgesteld. Tot de beschikbare weerstandscapaciteit behoren niet de (tijdelijke) bestemmingsreserves. Daar is al een bestedingsdoel aan verbonden.
- De Algemene reserve is voor afdekking van risico's (artikel 12 van de Financiële verordening VNOG 2019) en heeft geen einddatum. De Algemene Reserve wordt gevoed vanuit AB besluiten, zoals daarvan o.a. sprake is bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat.
- De Bedrijfsvoeringsreserve heeft een algemene bufferfunctie en is breed inzetbaar voor prioriteiten (bijv. innovatie) of voor het tijdelijk afvlakken van gemeentelijke bijdragen. De Bedrijfsvoeringreserve heeft geen einddatum en behoort tot de beschikbare weerstandscapaciteit en telt derhalve mee voor de afdekking van risico's. Dit geldt voor zover er geen bestuurlijke besluitvorming t.a.v. specifieke bestedingen (leidend tot een beklemming/beslag in de toekomst) heeft plaatsgevonden.

Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit rekening 2023	€
Saldo Algemene reserve	1.135.114
Saldo Bedrijfsvoeringsreserve *)	1.010.368
Beschikbaar weerstandsvermogen	2.145.482

* hierbij is rekening gehouden met in 2023 genomen besluiten tot toekomstige besteding in 2024 e.v. jaren, m.n. voor het oplossen van personele knelpunten bij afd. Bedrijfsvoering en Brandweezorg ad. € 1.577.000; de storting in deze reserve vanwege de verlaagde huur van de Europaweg verloopt budgettair neutraal.

Berekening van de ratio weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen VNOG rekening 2023	€
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.145.482
Benodigde weerstandscapaciteit	3.275.000
Ratio	0,66

Toelichting

De hoogte van de Algemene Reserve en de Bedrijfsvoeringsreserve eind 2023 is zodanig dat de weerstandsratio zich beneden de ondergrens bevindt van de door het bestuur vastgestelde bandbreedte van 1,0 tot 1,4.

Financiële kengetallen VNOG

	Begroting 2023	Rekening 2023
Netto schuldquote	62%	17%
Solvabiliteitsratio	21%	44%
Structurele exploitatieruimte	0,3%	6,52%

Toelichting op de kengetallen

Algemeen

Bestuurlijk zijn er voor de VNOG geen normen vastgesteld waaraan de berekende kengetallen moeten voldoen. Provincies hanteren als toezichthouders op gemeenten en ook gemeenschappelijke regelingen, de signaleringswaarden die het Rijk gebruik bij stresstesten om mede de financiële positie van de zgn. 100.000+ gemeenten te toetsen. Deze signaleringswaarden zijn in onderstaande tabel weergegeven.

	Categorie		
	A= minste risico	B - gem. risico	C = meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90%-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20%- 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begr. > 0%	begr. = 0	begr.< 0%

De kengetallen geven alleen in relatie tot elkaar een beeld. Wanneer dit beeld verontrustend is kan dit betekenen dat de financiële positie onder druk staat en er dus maatregelen nodig zijn om deze situatie te verbeteren. Aan de hand van de voor VNOG berekende positie valt op te maken wat de status is van financiële positie bij het opmaken van de jaarcijfers 2023.

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van schuldenlast (rente en aflossing) op de eigen middelen. De quote wordt berekend door de netto schuld te delen door het totaal van de vlottende bezittingen. Bij de begrote cijfers voor 2023 was nog geen rekening gehouden met de financiële effecten van de terug verkoop van een tweetal kazernes aan de gemeenten met de daarbij behorende overdracht van een tweetal langlopende leningen. Hierdoor zijn de (langlopende) schulden fors afgenomen en is er daarnaast sprake van toename van de vlottende bezittingen w.o. de liquide middelen. De berekende netto schuldquote valt in de categorie 'minste risico'.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Hiertoe wordt de omvang van het eigen vermogen gerelateerd aan de totale omvang van het

vermogen (dus het eigen en het vreemde vermogen). Hierbij geldt hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de VNOG. De berekende ratio (inclusief het exploitatiere-sultaat over 2023) bedraagt 42% en valt daarmee binnen de categorie 'gemiddeld risico'. De ontwikkelingen geschetst bij de netto schuldquote hebben een positieve invloed (gehad) op de ratio over 2023.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft weer hoeveel structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, ook als bijvoorbeeld de baten afnemen of lasten in de toekomst gaan toenemen. Het gaat daarbij om de ruimte die wordt berekend door het structurele saldo (verschil tussen structurele baten en lasten) te delen door het totaal aan jaarlijkse baten. Deze ratio heeft vooral zeggingskracht wanneer de uitvoering van de begroting niet (teveel) wordt verstoord door uitzonderlijke situaties zoals er eerder zijn geweest door crises als corona en extra vluchtelingenopvang. De betekenis van de berekende ratio voor het financieel beleid blijft in de huidige context nog wel beperkt.

4.2. Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Het brandweermaterieel en drie kazernes (Harderwijk, Doetinchem en Apeldoorn-Zuid) zijn in eigendom (geweest) van VNOG. Ter dekking van de groot onderhoudskosten van de (in 2013 overgenomen) kazernes is in de jaarrekening van VNOG voor Harderwijk en Doetinchem per kazerne een voorziening gevormd voor rekening van de betreffende gemeente; dit op basis van een meerjarig onderhoudsplan (MJOP).

De kazerne in Apeldoorn-Zuid (Saba) betreft een appartementsrecht. Het opbouwen van een voorziening groot onderhoud voor de kazerne Apeldoorn-Zuid (Saba) is daardoor een aangelegenheid van de Vereniging van Eigenaren Werkgebouw Zuid.

De kazernes in eigendom van VNOG zijn allemaal aangekocht in 2013. Eind 2023, na de BTW-herzieningstermijn van 10 jaar, zijn de kazernes van Harderwijk en Apeldoorn-Zuid (Saba) terug verkocht aan de desbetreffende gemeenten. Daarbij is ook de binnen VNOG opgebouwde onderhoudsvoorziening aan Harderwijk overgedragen. Over het moment van terug verkoop en overdracht van bijbehorende onderhoudsvoorziening van de kazerne Doetinchem vindt nog overleg plaats met de gemeente. Hierbij speelt het vraagstuk van PFAS-verontreiniging. De verwachting is dat deze overdracht zal plaatsvinden in het 1e halfjaar van 2024.

De kapitaalgoederen voor rekening van VNOG betreffen de voertuigen en overig materieel waarop wordt afgeschreven. Voor dit materieel wordt er regio-breed met één beheerssysteem gewerkt. De planning van het onderhoud vindt plaats volgens regionaal en landelijk vastgestelde intervallen en protocollen.

4.3. Paragraaf Financiering

Inleiding

De Financieringsparagraaf is één van de voorgeschreven paragrafen als onderdeel van de Programmarekening op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Artikel 13 van dit besluit schrijft voor dat de beleidsvoornemens en ontwikkelingen ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille worden beschreven.

Op grond van de Wet Fido (Financiering Decentrale Overheden) moet de veiligheidsregio twee treasury-instrumenten hanteren. Dit zijn het treasurystatuut en de treasuryparagraaf. Op 10 december 2020 heeft het AB een nieuw treasurystatuut vastgesteld met een ingangsdatum van 1 januari 2021.

Risicobeheer

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het (verwachte) risicoprofiel van de organisatie. Het bevat tevens de gegevens die op grond van de Wet Fido voor de toezichthouder nodig zijn w.o. de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Renterisico's

Financiering en renterisico zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Telkens wanneer een geldlening moet worden afgelost en herfinanciering noodzakelijk is, bestaat immers het gevaar dat de begroting geconfronteerd zal worden met hogere rentelasten. Door ontwikkelingen op de geld- of kapitaalmarkt kan de nieuwe lening duurder uitvallen dan de oude. Ook wanneer een geldlening in aanmerking komt voor renteherziening bestaat dit risico. De Wet Fido stelt grenzen aan de mate waarin een gemeente of andere decentrale overheid zich bloot kan stellen aan renterisico. Ter beperking van dit risico is zowel voor de vaste schuld (langlopende leningen) als voor de vlottende schuld (kortlopende leningen) een wettelijke grens vastgesteld. Het niet voldoen aan deze limitering kan voor de Provincie, als toezichthouder van VNOG, aanleiding zijn om maatregelen te nemen. Preventief toezicht op het afsluiten van geldleningen behoort in laatste instantie tot de mogelijkheden.

Renterisico vaste schuld

De renterisiconorm is een wettelijke norm die betrekking heeft op de vaste schuld. Vaste schuld ontstaat wanneer leningen worden afgesloten met een rente typische looptijd van één jaar of langer. De renterisiconorm zet decentrale overheden aan tot spreiding van hun lening portefeuille en daarmee verlaging van het jaarlijks renterisico door hen te verplichten aflossingen op geldleningen en momenten van renteherziening over toekomstige begrotingsjaren te verdelen. Het is aan de besturen van de decentrale overheden zelf om binnen de renterisiconorm voor een bepaalde mate van spreiding te kiezen.

Berekening Renterisiconorm:

Begrotingstotaal 2023	: € 64,2 miljoen
Percentage	: 20%
Renterisiconorm	: € 12,8 miljoen afgerond

De risiconorm geeft aan dat jaarlijks maximaal € 12,8 miljoen van de vaste schuld in aanmerking mag komen voor aflossing of renteherziening. VNOG heeft in 2023 geen leningen aangetrokken. Dit was mogelijk door een heroriëntatie op de voorgenomen investeringen die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. Hierbij is een deel van de kredieten verschoven naar latere jaren en is dus in de voorgaande jaren slechts in beperkte mate gebruik gemaakt van de beschikbaar gestelde kredieten. In 2023 is al wel meer gebruik gemaakt van de beschikbare kredieten maar nog niet volledig.

Daarnaast was er in de afgelopen jaren sprake van een toename van de reserves binnen VNOG die als intern financieringsmiddel zijn aangewend.

In het verslagjaar is voor een bedrag van € 8,9 miljoen op de vaste schuld afgelost, hierin zit een bedrag van € 4,2 miljoen voor een tweetal leningen die, gelijktijdig met de terug verkoop van de kazernes, zijn overgedragen aan de gemeente Harderwijk. In 2023 was geen sprake van renteherziening van de lopende aangetrokken geldleningen. De VNOG heeft in 2023 dus ruimschoots aan de renterisiconorm voldaan.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt de maximale omvang van de externe korte geldpositie. Deze zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het totaal van de jaarbegroting van VNOG bij aanvang van het jaar. De totale omvang van de jaarbegroting 2023 van VNOG bedroeg bij aanvang van het jaar 2023 circa € 64,2 miljoen. De kasgeldlimiet bedraagt daarmee afgerond circa € 5,3 miljoen.

Onderstaand overzicht bevat de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet, zoals bedoeld in het "Uitvoeringsbesluit Financiering Decentrale Overheden".

Alle bedragen in onderstaand overzicht x € 1.000

	Vlottende Schulden	Vlottende Middelen	Saldo	Gemiddeld	over=+/onder=- schrijding limiet
januari	1.039	1.626	-587		
februari	1.292	126	1.166		
maart	0	2.772	-2.772		
			kwartaal 1	-731	-5.997
april	0	4.449	-4.449		
mei	312	2.401	-2.089		
juni	0	3.028	-3.028		
			kwartaal 2	-3.189	-8.454
juli	568	4.539	-3.971		
augustus	294	3.397	-3.103		
september	385	2.488	-2.103		
			kwartaal 3	-3.059	-8.325
oktober	0	3.888	-3.888		
november	0	3.740	-3.740		
december	0	1.639	-1.639		
			kwartaal 4	-3.089	-8.355
Begroot aan het begin van het jaar 2023 *)				64.219	
Percentage regeling **)				8,2%	
Kasgeldlimiet VNOG:				5.266	

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt is de kasgeldlimiet in 2023 niet overschreden.

Schatkistbankieren

Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Als overtollig wordt aangemerkt alle middelen die een drempelbedrag overschrijden. Voor VNOG is het drempelbedrag voor 2023

bepaald op € 1.284.000 (2% van begrotingstotaal). VNOG legt in navolgende tabel verantwoording af over de wijze waarin in 2023 de regels over schatkistbankieren zijn nageleefd.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	1.284			
Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4					
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	192	710	517	669
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.092	574	767	615
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	64.219			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	64.219			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.284			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1 Kwartaal 2 Kwartaal 3 Kwartaal 4					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	17.307	64.643	47.592	61.591
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	192	710	517	669

Uit dit overzicht blijkt dat VNOG in 2023 de regels schatkistbankieren heeft nageleefd.

Renteberekening jaarrekening

Voor de kapitaallasten van kazernes zijn in 2023 evenals voorgaande jaren de afgesproken projectpercentages doorbelast. Deze projectpercentages zijn gebaseerd op de ten behoeve van de financiering van de kazernes aangetrokken leningen. Aan de reguliere VNOG-investeringen is in 2023 0,8% rente toegerekend.

Uitgezette externe gelden

In het treasury statuut staat dat er drie soorten kortlopende gelden ingezet kunnen worden. Het gaat om de volgende instrumenten: callgeld (daggeld), kasgeldleningen & deposito's en rekening-courantovereenkomsten.

VNOG heeft een rekening-courant bij de BNG en drie rekeningen bij de ING. Met ingang van 1 januari 2014 heeft het Ministerie van Financiën het voor overheidslichamen verplichte schatkistbankieren ingevoerd. VNOG is hierdoor verplicht om overtollige middelen in rekening-courant aan te houden bij het Ministerie van Financiën.

4.4. Crises paragraaf

Covid-19

In december 2020 heeft het AB besloten dat VNOG voor de gemeenten toezicht en handhavingscapaciteit organiseert via externe bedrijven. Bij deze besluitvorming is ervan uitgegaan (op basis van de brief van de minister van VWS van 28 september 2020), dat deze kosten tot en met het 1^e kwartaal 2021 konden worden gedeclareerd bij het ministerie van VWS. Deze kosten zijn ook gedeclareerd. In 2023 is deze declaratie door het ministerie voldaan (€ 196.932).

Specifiek voor de CTB-controle (Corona Toegangsbewijzen) eind 2021 verloopt de Rijksbijdrage ad € 2.140.710 aan de deelnemende gemeenten via VNOG. Dit verloopt budgettair neutraal; de afwikkeling en verantwoording heeft in 2022 en 2023 plaats gevonden. In 2024 wordt het restantbedrag afgewikkeld met het ministerie.

Oekraïne

Het Ministerie heeft de veiligheidsregio's een rol toebedeeld in de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne. Het Ministerie heeft ter dekking van de te maken kosten een 'bekostigingsregeling voor de eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's' vastgesteld. De veiligheidsregio's kunnen op basis hiervan kosten voor regie, coördinatie van de spreiding van ontheemden, communicatie, zorg en materiële uitgaven declareren. VNOG moet op grond van deze regeling niet alleen haar eigen hieronder vallende kosten declareren, maar ook de door de GGD of gemeenten gemaakte kosten voor zover ze voldoen aan de voorwaarden in de regeling.

Op basis van een eerste inschatting heeft VNOG voor 2023 een voorschot aangevraagd van € 1.000.000. Dit bedrag bestaat vooral uit de inhuur van derden bij de uitvoering van taken in het Oekraïne dossier, dan wel voor het uitvoeren van werkzaamheden die zijn blijven liggen bij medewerkers die zich inzetten bij de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne. Daarnaast heeft de GGD kosten van werkzaamheden bij de VNOG gedeclareerd over 2023. Deze activiteit is door de bekostigingsregeling van het Rijk in principe budgettair neutraal. De opgestelde declaratie van de over 2023 gemaakte kosten komt uit op een bedrag van € 1.096.894. Dit betreft grotendeels kosten die door VNOG zijn gemaakt deels kosten die de GGD bij de VNOG heeft ingediend. VNOG heeft geen taken uitbesteed aan gemeenten, zodat er ook geen gemeentelijke kosten in de einddeclaratie zijn meegenomen. De door VNOG samengestelde declaratie moet uiterlijk 15 juli 2024 worden ingediend.

4.5. Voortgang besteding extra BDuR-middelen

Inleiding

Het Rijk heeft per 2023 de bijdrage aan alle veiligheidsregio's (de zogenaamde Brede Doeluitkering Rampenbestrijding, BDuR) structureel verhoogd, omdat crises naar verwachting langduriger worden en vaker tegelijkertijd voorkomen (stapeling) en de veiligheidsregio's hierbij meer zijn en worden ingezet. De ophoging is expliciet door het Rijk bedoeld voor versterking van de crisisbeheersing (incl. vergroting flexibiliteit) en versterking informatievoorziening (incl. informatiestromen tussen regio's onderling en Rijk).

De BDuR-ophoging komt in vier tranches, waarbij de eerste tranche per 2023 is toegekend. De laatste tranche volgt in 2026. Ieder jaar in juni wordt de (hoogte van de) tranche voor het volgende jaar pas definitief zeker. Dit is een belangrijk voorbehoud. De tranche voor 2023 heeft VNOG ontvangen en de tranche voor 2024 is inmiddels zeker.

Er is een meerjarig bestedingsplan 2023-2026 voor de besteding van de BDuR-ophoging gemaakt. Er worden hierin functionarissen geworven voor ondersteuning van de multi operationele crisisorganisatie, crisiscommunicatie, versterking vakbekwaamheid, risico-analyse en data-specialisten, o.a. voor het wettelijk verplichte 24/7 veiligheidsinformatie- en coördinatiecentrum (VICC). Er komen extra exploitatiegelden voor onderzoek, bouw/licenties voor de informatiesystemen, vakbekwaamheid, etc. Tenslotte wordt de flexibiliteit versterkt door een flexibel budget in te stellen.

Op 30 maart 2023 heeft het AB het meerjarige bestedingsplan 2023-2026 voor de BDuR-ophoging vastgesteld en dit ook gedeeld met de gemeenten.

Voortgang bestedingsplan – jaarschijf 2023

Begin juni heeft VNOG de voortgang van het bestedingsplan intern geëvalueerd. De uitvoering 2023 ligt voor een groot deel op schema. Diverse wervingen zijn succesvol afgerond, of zijn (conform planning) gestart. De arbeidsmarkt is krap, daardoor konden niet alle geplande wervingstrajecten voor 2023 succesvol zijn. Het kwam ook voor dat nieuwe collega's later begonnen dan vooraf was voorzien. Ook wat betreft de exploitatie lopen zaken: een aantal plannen zijn uitgevoerd, maar een aantal plannen vertragen, ook doordat de werving van de nieuwe collega's (nog) niet rond is.

Drie functies zijn direct ingevuld via interne werving: de medewerker Vakbekwaamheid, de medewerker multi (met focus op scenariodenken) en de informatiemanager VICC. Door het vertrek van de beoogde data-analist VICC en de adviseur data en informatie Crisisbeheersing is de vacatureruimte in 2023 ingevuld met tijdelijke medewerkers. Op 1 augustus startte de tijdelijke medewerker Bevolkingszorg (tot 31-12). De werving voor permanente invulling is in de afrondende fase. Verwachting is dat deze medewerker in de loop van 2024 start. Per 1 september 2023 zijn twee medewerkers gestart, de medewerker crisiscommunicatie en een datawarehousespecialist. De functie procesregisseur vakbekwaamheid (GHOR samen met Crisisbeheersing) is in het najaar tijdelijk ingevuld. Definitieve werving is afgerond, de procesregisseur start februari 2024. De werving van de risico-analist is uitgesteld tot 2024.

Uit de exploitatiegelden is in het eerste kwartaal 2023 het onderzoek bekostigd dat is uitgevoerd bij de gemeenten omtrent hun wensen voor de toekomst van bevolkingszorg. De uitkomsten hiervan zijn geanalyseerd en zullen tot een voorstel leiden. Vanuit de exploitatie worden ook de kosten gedekt voor de verdere bouw van het VICC en het platform R!SQ, alsook verdere acties omtrent de vakbekwaamheid. Diverse van de hierboven genoemde nieuwe functionarissen zijn bij de bouw van VICC/R!SQ en bij vakbekwaamheid betrokken.

Om de door het Rijk gewenste versterking van de flexibiliteit te realiseren, heeft het AB op 30 maart een 'noodfonds' voor onverwachte uitgaven ingesteld en hierin 4,5 ton van de BDuR-ophoging gestort. Er speelde geen langdurige crisis in 2023 die een beroep op dit noodfonds nodig maakte. Er is dus geen onttrekking gedaan. Het noodfonds heeft tevens een 'egalisatie'-functie: overblijvende middelen in enig jaar vanuit deze BDuR-gelden worden hierin gestort, zodat zij geormerkt beschikbaar blijven voor de versterking van crisisbeheersing, flexibiliteit en informatievoorziening, zoals het Rijk dat bedoeld heeft (totdat het door het AB bepaalde plafondbedrag van het noodfonds bereikt is). Conform dit uitgangspunt zijn de overblijvende middelen uit 2023 gestort in het noodfonds, zie verder ook toelichting in hoofdstuk 8.

Resumé

De totale loonkosten in de jaarschijf 2023 bedroegen € 611.576 en de exploitatiekosten € 148.521. Conform het bestedingsplan is in maart 2023 een storting in het noodfonds gedaan van € 454.200. In juni is vanuit het Rijk nog een loon- en prijscompensatie toegepast. Aan het einde van het jaar zijn de overblijvende middelen uit 2023 in het fonds gestort, zodat de uiteindelijke storting voor 2023 € 884.103 bedraagt. Zoals hiervoor aangegeven waren er overblijvende middelen als gevolg van het niet volledig of pas later in de tijd kunnen uitvoeren van de plannen voor de jaarschijf 2023.

Samengevat zag de besteding in 2023 er als volgt uit:

BDuR ophoging	Geraamd 2023	Besteding 2023
Formatie en inhuur	747.500	611.576
Exploitatie	442.500	148.521
Storting in noodfonds crisisbeheersing	454.200	884.103
	1.644.200	1.644.200

4.6. Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering is een voorgeschreven onderdeel en is bedoeld om de bedrijfsvoering toe te lichten. In de VNOG-begroting is het separate programma ‘Bedrijfsvoering’ opgenomen. Voor de behaalde doelstellingen en uitgevoerde activiteiten op dit programma wordt verwezen naar hoofdstuk 3. Deze paragraaf gaat in op diverse andere onderwerpen binnen de bedrijfsvoering.

Werkkostenregeling

Het werken met een groot aantal vrijwilligers zorgt ervoor dat de verhouding tussen de totale loonsom en het aantal medewerkers voor wat betreft de Werkkostenregeling (WKR) ongunstig uitvalt. Hierdoor is een eindheffing vanwege de WKR veelal onvermijdelijk. Voor een vroegtijdig inzicht in de ontwikkeling van de WKR-eindheffing, berekent VNOG ieder kwartaal de cumulatieve effecten van de WKR. Op die manier kan worden gezien of er een eindheffing vanwege de WKR dreigt en kunnen bijstuuringsacties worden genomen. Deze maatregel heeft effect. De eindheffing is in de afgelopen jaren gedaald, in het bijzonder tijdens de COVID-19 jaren, toen men weinig bij elkaar kon komen. Over 2022 is na twee COVID-19 jaren de eindheffing weer opgelopen doordat in 2022 veel aandacht is besteed aan het herstellen van het contact door fysieke bijeenkomsten die onder de WKR vallen. In 2023 is dit effect weer verminderd en hoeft er per saldo geen eindheffing betaald te worden.

Eindheffing Werkkostenregeling	
2016	288.000
2017	61.000
2018	71.000
2019	36.000
2020	38.000
2021	18.000
2022	126.600
2023	0

Enmalige veranderkosten Toekomstvisie

De eenmalige veranderkosten vanuit de Toekomstvisie betreffen onder andere de organisatieontwikkeling en informatievoorziening. Wat betreft de organisatieontwikkeling het volgende. De directeur heeft eind 2018 een bestuursopdracht gekregen om een toekomstbestendige organisatie te vormen die veiligheid en zorg biedt aan de inwoners. De bestuursopdracht bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel is uitgewerkt in de reader voor de bestuurlijke tweedaagse van september 2019 en heeft geleid tot de Toekomstvisie, die vastgesteld is op 15 januari 2020. Het tweede deel omvat de inrichting, cultuur en aansturing van de organisatie.

Het dagelijks bestuur heeft voor dit tweede deel van de opdracht het besluit genomen tot aanpassing van de organisatie. Daarbij is besloten om de organisatie en medewerkers te ontwikkelen door middel van een organische veranderaanpak. Dit betekent een veranderaanpak waarbij - in nauwe samenwerking met de medewerkers en de OR - stapsgewijs veranderingen in de organisatie worden aangebracht; dit met rechtspositionele waarborgen. Hiervoor is een aangepast sociaal statuut vastgesteld op 13 februari 2020.

VNOG zag dit proces als een reis, genaamd ‘de Expeditie’, waarin we met elkaar onze organisatievisie vorm en inhoud geven. Samen werken we aan de koers en daar waar nodig sturen we onze koers bij. Aan het einde van dit traject (in 2022) zijn bijvoorbeeld de knelpunten op het gebied van aansturing, eenheid en integraal denken in het managementteam verholpen. Daarbij hebben wij een fundament gelegd onder onze toekomst. In 2022 was ‘de Expeditie’ formeel afgerond.

Terugblik 2023

Het jaar 2023 was het laatste jaar waarin het organisatie ontwikkelbudget is ingezet voor leiderschapsontwikkeling VNOG, professionele vaardigheden, vitaliteit en mobiliteit. In oktober heeft het MT met de teamleiders teruggekeken op drie jaar leiderschapsontwikkeling binnen VNOG. De basis voor het leiderschap staat en de verdere doorontwikkeling is in de maak. Het onderdeel 'leiderschap voor postcommandanten' zal in 2024 starten.

In 2023 is 'de Expeditie' in gezamenlijke opdracht van de directeur en OR geëvalueerd. De lessen uit deze evaluatie 'Met Trots vooruit' worden herkend en zijn input voor een vervolg in de vorm van een nog nader te definiëren meerjarig programma.

Blijvende aandacht geeft VNOG aan duurzame inzetbaarheid. Met vitaliteitsdagen op zeven van de acht werklocaties heeft de werkgroep VNOG-vitaal een fundament gebouwd om vitaliteit een vaste plek te geven binnen de organisatie. Medewerkers vinden steeds beter hun weg naar de trainingen en workshops die centraal aangeboden worden. Drie groepen medewerkers RCB hebben zich gezamenlijk geprofessionaliseerd tijdens de training 'Adviseren in de publieke sector'. Het korte programma 'Verzilveren' gaf twee groepen medewerkers handvatten om invulling te geven aan de 'derde' loopbaanfase. Uitkomsten waren loopbaantrajecten, nieuwe loopbanen of de ontdekking dat het werk heel goed past. Aandachtspunt blijft de balans tussen werk en privé. Tenslotte heeft het MT met de teamleiders in een anderhalf daagse de kernwaarden van VNOG praktisch vertaald in gedrag dat past bij 'deskundig, daadkrachtig en gepassioneerd'.

Voor de veranderkosten is bij vaststelling van de Toekomstvisie incidenteel € 1.040.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn beschikbaar gesteld voor 'de Expeditie', Risico- en Crisisbeheersing, IT en Vakbekwaamheid. In de tabel hieronder staat een verantwoording op de veranderkosten tot en met 2023.

Budget éénmalige veranderkosten Toekomstvisie:	Uitgaven 2020	Uitgaven 2021	Uitgaven 2022	Uitgaven 2023	Totale uitgaven
<i>Budget:</i>	1.040.000	723.208	434.467	276.160	
<i>Uitgaven:</i>					
Leiderschapsprogramma:	-151.925	-44.191	-40.013	-67.907	-304.037
Ontwikkel- en loopbaanadvies	-13.749	-1.688	-8.664	-5.969	-30.070
Professionele vaardigheden	7.543	-35.598	-56.134	-38.590	-122.778
Duurzaam inzetbaarheid		-54.017	-19.572	-32.569	-106.158
Mobiliteit		-4.447	-5.923	0	-10.370
Subsidie A&O voor mobiliteit		5.000	5.000	0	10.000
Personele kosten	-93.987	-89.300			-183.287
Projectleiding administratieve processen	-24.674				-24.674
Informatievoorziening	-40.000				-40.000
Doorontwikkeling RCB		-64.500	-33.000	-32.000	-129.500
<i>Totale uitgaven:</i>	-316.792	-288.741	-158.307	-177.034	-940.874
Restant budget 31-12 boekjaar	723.208	434.467	276.160	99.126	

Risico Inventarisatie & Evaluatie (RI&E) en Arbo

In de periode van 2017 t/m 2018 is er een gedegen Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitgevoerd (onderdelen: warme RI&E, koude RI&E, specialistische RI&E). In 2019 werd het RI&E rapport definitief en is een Plan van Aanpak opgesteld, om de actiepunten uit het RI&E rapport uit te voeren. De actiepunten staan in het Arbomanagementsysteem (AMS). De oorspronkelijke 2750 actiepunten uit 2018 zijn inmiddels grotendeels uitgevoerd of opgestart. Voor de resterende 50 openstaande

actiepunten in AMS worden/zijn afspraken gemaakt met de betreffende uitvoerders, zodat zij deze het komende jaar kunnen oppakken.

Integrale aanpak actiepunten locaties

Vanuit Arbo is het afgelopen jaar onder andere verder gewerkt aan het oplossen en aanpakken van de resterende actiepunten op de locaties (kantoren en de 56 posten). Samen met team VSP (Vastgoed, Services en Projecten) is in november 2022, in het kader van het traject van 'demarcatie huisvesting' (zie ook hierna onder de kop 'Huisvesting'), een groot aantal afspraken gemaakt om de resterende actiepunten integraal op te pakken, te bewaken en te implementeren, in goed overleg met de gebouw eigenaren (de gemeenten). Via het vaststellen van de regeling Demarcatie is door de 22 colleges en het algemeen bestuur VNOG gezamenlijk tevens besloten om de 'Uniforme functionaliteit brandweerkazernes' voor 1-1-2025 gereed te hebben. Hiermee is er een verdere stap gezet om overal tot een verantwoorde en veilige werkomgeving te komen.

De brandweerpost Laren was door de Arbeidsinspectie willekeurig geselecteerd voor een bezoek vanuit het thema 'Arbo in bedrijf'. Op 26 oktober 2023 heeft de Arbeidsinspectie een bezoek gebracht. De arbeidsinspectie was positief gestemd over de proactieve aanpak in VNOG.

(Bijna) ongevallen, etc.

Vanaf januari 2022 kunnen voorvallen (ongevallen, bijna-ongevallen, gevaarlijke situaties, etc.) digitaal op Mijn-VNOG worden gemeld. Vanaf september 2022 kan er ook op elke tablet van een post digitaal een melding worden gemaakt. Dit maakt het melden laagdrempeliger. In 2023 is er vanuit Arbo middels een infographic extra aandacht gegeven aan het digitaal melden. Er zijn nu diverse mogelijkheden om een voorval te melden. In 2023 waren er minder meldingen van voorvallen dan 2022 (2023: 36 meldingen (t/m nov), 2022: 48 meldingen). Wel is er een stijging in het melden van de bijna-ongevallen waarneembaar. In 2022: 7 en in 2023: 12 (t/m nov). Meldingen van Bijna-ongevallen geven ons als organisatie de mogelijkheid om vroegtijdig te kunnen anticiperen op mogelijke aanpassingen.

Verdiepende RI&E gehoorbescherming

In 2023 is er een verdiepende RI&E voor gehoorbescherming opgestart. De medewerkers van de Werkplaatsen zijn al structureel voorzien van otoplastieken. Voor het totale beeld is er breed een uitvraag gedaan naar casussen. Samen met een extern adviesbureau worden de situaties gemeten ten aanzien van het geluidsniveau en uiteindelijk de bijpassende gehoorbescherming geadviseerd; zo zijn er voor de controleurs van grote muziekfestivals inmiddels PBM's (Persoonlijke Beschermings Middelen) aangeschaft.

O-bundels.

Bij afdeling Brandweezorg is in 2023 een nieuw onderwerp - het gebruik van O-bundels - geïmplementeerd. Bij Arbo zijn er t/m okt in 2023 hieromtrent 6 meldingen binnengekomen, waarvan 2 ongevallen en 4 bijna-ongevallen. Na een paar meldingen met nagenoeg een identiek karakter is hiervan melding gemaakt bij het afdelingshoofd Brandweezorg. Dit heeft geresulteerd in extra informatie over de wijze van toepassen richting de posten.

Registratie inzetten met gevaarlijke stoffen (bijv. asbest)

Bij brandweerinzetten kan het voorkomen dat hier asbest bij betrokken is. Naast de reguliere inzetregistratie is de werkgever verplicht volgens het Arbeidsomstandighedenbesluit om bij *onbeschermde blootstelling aan asbest* hiervan in het persoonlijke dossier van de medewerker(s) een registratie te maken. Dit is geborgd. Via de procedure 'arbeidshygiëne' wordt de persoonlijke veiligheid van de medewerkers zoveel als mogelijk gewaarborgd.

Overige onderwerpen

- Duurzame inzetbaarheid en Vitaliteit: Vanuit Arbo wordt deelgenomen aan de projectgroep hiervoor. Het jaar 2023 stond in het teken van de Vitaliteitsdagen met een gevarieerd programma bij de diverse werklocaties.
- Ergonomische muizen: Bij de laptops wordt de standaard 'muis' geleverd. Voor medewerkers die veel beeldschermwerk verrichten en daarbij de muis gebruiken kan dit klachten opleveren. Binnen de organisatie is er een voorziening getroffen dat er verschillende modellen beschikbaar zijn.
- Pausit: In het voorjaar 2022 is het pauzeprogramma Pausit als 'pilot' voor één jaar aangeschaft. Dit is gecontinueerd voor het jaar 2023. Pausit voorkomt langdurig zitten bij beeldschermwerk en zorgt voor meer beweging op de werkdag. Uit de overzichten blijkt dat in de periode september t/m november ca. 135 medewerkers er gebruik van maken, veelal bij thuiswerken.
- Projecten: Arbo heeft deelgenomen aan diverse projectgroepen t.b.v. aanbestedingen en heeft geadviseerd bij aankoop, voorbeelden: project tankautosputten (TS), project watertransport-500, project waterongevallen, project aanbesteding realistisch oefenen, project verhuizing, project Nieuwbouw 1-post Apeldoorn. Diverse projecten lopen door tot 2026.
- Adviezen: Arbo heeft in 2023 diverse adviezen uitgebracht naar aanleiding van vragen vanuit diverse afdelingen.

Verzekeringen

De aanbesteding van de verzekering voor het wagenpark is in 2023 succesvol doorlopen. Voor de komende 24 maanden heeft VNOG een contract bij Intermont/ASR met een eigen risico van € 5.000 per gebeurtenis.

Alle 25 veiligheidsregio's werken landelijk samen op het gebied van verzekeringen via de 'stichting Expertisebureau risicobeheer' en de stichting Waarborgfonds. Het Expertisebureau is er met name voor het meedenken in de complexe zaken, het uniformeren van de aanspraken binnen alle veiligheidsregio's, begeleiden van aanbestedingen en faciliteren in een schadebeheerssysteem. Het Waarborgfonds is voor het afdekken van risico's welke we niet willen of kunnen verzekeren. Zie voor een nadere toelichting ook de paragraaf 4.7. 'verbonden partijen'.

Het Expertisebureau Risicobeheer heeft in 2023 de aanbesteding van de ongevallenverzekering doorlopen. De onderhandelingen binnen de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) voor het vaststellen van de landelijke regeling na dienstongevallen hebben plaatsgevonden. De landelijke 'regeling na dienstongevallen' kan per 1-1-2024 gevolgd worden bij het behandelen van dienstongevallen. Voor de financiering van deze aanspraken is het Waarborgfonds opgericht.

Hierna volgt een overzicht van het aantal dossiers dat in 2023 in behandeling is genomen bij onszelf als eigen risicodragers of bij de verzekeraar; bijgewerkt tot 15 januari 2024:

Personele dossiers:

- *Ongevallen*: 10 dossiers, variërend in financiële omvang.
- *Eigendommen*: 20 dossiers. Alle dossiers zijn voor eigen rekening van de VNOG.
 - 15 dossiers onder de € 500
 - 5 dossiers boven de € 500
- *Aansprakelijkheid richting derden*: 5 dossiers.
- *Rechtsbijstand*: geen dossiers.

Materiele dossiers:

- *Instrumenten*: 0 dossiers.
- *Werkmateriaal*: 1 dossier.
- *Brandverzekering*: 2 dossiers.
- *Wagenpark*: Totaal 52 dossiers:
 - Schadeclaim tussen: € 0 – € 5.000: 32

- Schadeclaim tussen: € 5.000 – € 10.000: 3
- Schadeclaim tussen: € 10.000 – € 25.000: 1
- Schadeclaim: > € 25.000: 0
- 16 dossiers staan nog open waarbij de herstelkosten nog niet bekend zijn. Op basis van enkele offertes zitten hier wel schades bij tussen de € 5.000 en € 25.000. In de laatste 1,5 maand van het jaar zijn er enkele grotere schades gemeld.

Specificatie:

- 16 (nog) geen claim
- 12 claims WA
- 26 claims Casco
- *Uitkeringen in dossiers ouder dan 2023:* 34 facturen op personele dossiers en 14 facturen op materiele dossiers (zowel betalingen en ontvangsten).
- *Er staan nog enkele letseldossiers van het personeel open:*
 - 2016: 2 dossiers
 - 2017: 1 dossiers
 - 2018: geen dossiers
 - 2019: geen dossiers
 - 2020: 1 dossiers
 - 2021: 1 dossiers
 - 2022: 6 dossiers
 - 2023: 7 dossiers

Privacy en Security

In 2023 is door VNOG verder gewerkt aan het versnellingsprogramma BIO en AVG² om de informatiebeveiliging en privacy te versterken. Dit versnellingsprogramma is landelijk door alle veiligheidsregio's omarmd. Het meerjarenprogramma moet leiden tot een kwaliteitsslag op gebied van privacy en security. Ook in 2023 is flink ingezet op de governance rond privacy en security. De governance is nu dan ook op orde. Ook op andere terreinen is veel doorgevoerd. Dat heeft in 2023 geleid tot een volwassenheidsniveau van 3,3 voor de BIO en 2,8 voor de AVG (op een schaal van 5). Het awareness programma heeft zijn eerste jaar doorlopen. Ook komend jaar wordt verder ingezet op bewustwording. Landelijk wordt gewerkt aan de invoering van een SOC (Security Operations Center) voor de veiligheidsregio's. De komende jaren voert de EU diverse nieuwe wetten (directives) in op het gebied van privacy en security. Dat zal ook gevolgen hebben voor VNOG. Hoe precies is nu nog niet te voorspellen, maar zeker is dat dit van VNOG inzet zal vergen. Mede daarom zal het tijdelijke versnellingsprogramma BIO en AVG omgezet worden in een doorlopend programma Informatieveiligheid.

Rechtmatigheid

Over 2023 is voor het eerst door het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording afgegeven (zie ook hoofdstuk 12). Deze rechtmatigheidsverantwoording heeft betrekking op het in de waardeeringsgrondslagen opgenomen en door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader. Deze normen zijn uitgewerkt in een toetsingskader en getoetst aan het begrotings- en voorwaardencriterium. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium heeft betrekking op het verstrekken van subsidies en of uitkeringen of het innen van heffingen van derden. Daar dit geen activiteiten voor VNOG zijn, is dit toetsingscriterium over 2023 niet van toepassing.

De geconstateerde individuele afwijkingen zijn allen lager dan de rapporteringsgrens van € 250.000, zijnde 10% van de verantwoordingsgrens. Vanuit het oogpunt van transparantie wordt gewezen op de in hoofdstuk 14 "Overzicht af te sluiten en over te hevelen kredieten" genoemde overschrijding van de investeringskredieten.

Daarnaast zijn over 2023 ten aanzien van de naleving van de aanbestedingswet- en regelgeving enkele afwijkingen geconstateerd. De oorzaken hiervan zijn enerzijds het gevolg van operationele noodzaak of doelmatigheid en anderzijds het gevolg van beperkte capaciteit. Op dit moment maakt VNOG

² Baseline Informatiebeveiliging Overheid en Algemene verordening gegevensbescherming

bij Europese aanbestedingen indien mogelijk gebruik van een extern bureau ter ondersteuning van de inkoopafdeling om de gevolgen van de beperkte capaciteit zo veel mogelijk te beperken. Bij inkoop onder de Europese aanbestedingsgrens heeft VNOG, met inachtneming van de proportionaliteit, aandacht voor het volgen van de juiste procedure. Het aanscherpen van de maatregelen in het inkoopproces kan echter leiden tot betere naleving en documentatie in het kader van de Gids Proportionaliteit.

Innovatie

Innovatie is een belangrijk onderwerp voor VNOG, waar op allerlei manieren invulling aan wordt gegeven. Het gaat daarbij zowel om technische innovaties, nieuwe werkwijzen, nieuwe samenwerkingsvormen en onderwerpen rondom informatievoorziening. Bij de programma's in hoofdstuk 3 wordt nader op initiatieven ingegaan. Ter illustratie worden een paar voorbeelden genoemd:

- VNOG loopt met haar innovatieve werkwijze rondom risicocommunicatie gekoppeld aan gedragswetenschap voorop in den lande en zet deze werkwijze voort.
- Met partners wordt gewerkt aan het VICC (Veiligheids Informatie en Coördinatie Centrum), een samenwerkingsplatform waar verschillende (datastromen) van partners samen komen, waarmee in één oogopslag de geduide situatie ten aanzien van de risico's uit ons risicoprofiel, zowel in de koude, lauwe en warme fase zichtbaar wordt.
- Met het project R!SQ komt er een toekomstgericht informatieplatform, waarmee VNOG risicogericht kan informeren, adviseren en oefenen op brandrisico's in woningen en woongebouwen.
- De samenwerking met Duitsland is verder uitgebouwd door het opnemen van Duitse voertuigen in onze kazernevolgordetabel en wordt komende tijd nog verder versterkt, onder andere via het project CrossFire, het onderzoek naar een gezamenlijke brandweerkazerne voor de brandweer van het Duitse Suderwick en het Nederlandse Dinxperlo. Dit project krijgt internationale erkenning en heeft al diverse (Europese) prijzen gewonnen.
- Er wordt gewerkt aan een witte informatiebron Oost-5, ter verbetering van de informatiepositie in de koude, lauwe en warme situatie.
- De nieuwe meldkamer MKON is gestart; de grootste meldkamer van Nederland. De toegepaste oplossingen zijn een voorbeeld voor anderen en de manier waarop de vijf veiligheidsregio's hun samenwerking hebben beschreven en vastgelegd, wordt door andere regio's als voorbeeld gebruikt.

Duurzaamheid

In december 2021 heeft het algemeen bestuur een duurzaamheidsvisie voor VNOG vastgesteld die in 2022 is uitgewerkt in een duurzaamheidsstrategie per thema/afdeling. Daarnaast heeft het algemeen bestuur middelen ter beschikking gesteld in de vorm van een duurzaamheidsreserve. Met behulp van externe expertise is de strategie in uitvoering genomen. Er zijn inmiddels diverse concrete resultaten bereikt, hoewel dit kleine stappen zijn. In zeker zin staat duurzaamheid nog in de kinderschoenen, al heeft het wel de aandacht.

- Op het vakbekwaamheidsplein in Loenen is een test uitgevoerd hoe, na afloop van oefeningen waarbij gestookt wordt, metalen restvoorwerpen (bijv. de spijkers uit de verbrande kratten) uit de asresten kunnen worden verwijderd. Dit is gedaan met een sterke magneet. De ijzerproducten worden afgevoerd als oud ijzer.
- De temperatuur op de werklocaties gaat omlaag. Eerst is als proef op post Apeldoorn-Zuid de temperatuur verlaagd naar 20 graden; dit is nu als standaard ingesteld.
- De kantoorartikelen zijn alleen nog maar duurzaam/circulair.
- Op alle werklocaties zijn zogenaamde recycle eilanden geplaatst.
- In enkele locaties wordt met innovatieve en duurzame vloeibare zeep/verpakkingsmateriaal, restafval en logistiek de CO2 uitstoot tot een minimum beperkt.
- Bij nieuw- en verbouwtrajecten (die overigens primair onder de gebouweigenaren (de gemeenten) vallen), worden duurzaamheidsmogelijkheden in nauw overleg met de gemeenten

opgepakt. Zo is de blauwdruk van VNOG voor nieuwe kazernes, gebaseerd op circulaire bouw en duurzaamheid, gedeeld met de gemeenten die nieuw gaan bouwen en participeert VNOG in de trajecten.

Het jaar 2023 stond in het teken van het verder verzamelen van informatie en het delen hiervan. De CO₂-voetafdruk is bepaald, met als meetpunt 2022. Op basis hiervan is een concept klimaatplan opgesteld met potentiële acties binnen de thema's inkoop, vastgoed, facilitair, mobiliteit en VNOG specifieke activiteiten. In zeven klimaatsessies is het plan voorgelegd aan de medewerkers met het verzoek tot feedback. Op basis hiervan is eind 2023 het nieuwe klimaatplan met concrete acties en doorrekeningen gepresenteerd. De uitdaging ligt in het reduceren van de CO₂. De belangrijkste thema's waarop de meeste winst te behalen valt, zijn 'vastgoed' en 'mobiliteit'.

Een groot deel van de uitstoot komt van het vastgoed. Dit is in bezit van de gemeenten. In 2024 zal besloten worden met welke acties VNOG verder aan de slag gaat, een en ander altijd in nauwe afstemming met de gemeenten, want duurzaamheidsmaatregelen in het vastgoed kunnen alleen gezamenlijk worden opgepakt. De diverse nieuwbouw- en verbouwtrajecten komende jaren bieden daarbij een kans om stappen te zetten.

De uitdaging voor reductie op het thema 'mobiliteit' ligt bij VNOG zelf. Het gaat dan o.a. om de elektrificatie van het wagenpark, met voor nu focus op de dienstauto's en -bussen, omdat een betaalbaar en voor onze omstandigheden bruikbaar elektrisch alternatief voor de grotere brandweervoertuigen momenteel in de markt nog niet/onvoldoende voor handen is.

In 2023 zijn er ook per gemeente afspraken geweest om afstemming te zoeken over de duurzaamheidsopdracht van VNOG en die van de gemeenten. Dit waren zeer zinvolle bijeenkomsten waarbij de gezamenlijke mening is dat er veel moet gebeuren en mogelijk is. Het jaar 2024 wordt hiermee een belangrijk jaar, omdat er keuzes voor de toekomst gemaakt moeten worden.

Huisvesting

Demarcatie

Per 2023 voert VNOG bepaalde facilitaire taken in de kazernes uit, zoals vastgelegd in de 'Regeling Demarcatie' die is afgesloten tussen de colleges en het AB. De Demarcatie geeft aan welke partij (gemeente of VNOG) voor welke facilitaire c.q. huisvestingstaak in de kazernes verantwoordelijk is. De gemeente is (en blijft) de gebouweigenaar, terwijl VNOG de opstal gebruikt.

Als gevolg van de Regeling Demarcatie moesten bepaalde werkzaamheden en bijbehorende contracten (waar nodig) worden overgedragen van gemeenten naar VNOG. Dit is in 2023 in nauw overleg met de gemeenten geregeld. Daarbij is rekening gehouden met lopende afspraken met leveranciers. Per gemeente is de overdracht van de hierna genoemde activiteiten besproken.

Onderwerp	Afspraak
Afvalinzameling	Van gemeente naar VNOG
Schoonmaak	Van gemeente naar VNOG
Internet / telefonie	VNOG
Televisie	VNOG
Sanitaire middelen	Van gemeente naar VNOG
Warme dranken	Van gemeente naar VNOG
Alarmopvolging	Van gemeente naar VNOG
Alarmcentrale	Van gemeente naar VNOG
Terreinonderhoud	Van gemeente naar VNOG
Strooidiensten	Van gemeente naar VNOG
Legionella bemonstering	Van gemeente naar VNOG (m.u.v. herstellen, vervangen en aanpassingen)

Plaagdieren	Van gemeente naar VNOG
EHBO-koffers	VNOG
AED	VNOG
Afvalstoffenheffing	Van gemeente naar VNOG
Waterschapsbelasting	Van gemeente naar VNOG
OZB gebruikersdeel	Van gemeente naar VNOG
Compressor	VNOG
Hoge drukreiniger	VNOG
Toegangsbeheer	Van gemeente naar VNOG
Inbraakinstallatie	Van gemeente naar VNOG
Gas, Water, Electra	Naar gemeente
Meubilair	VNOG
AV	VNOG
Kantoorartikelen	VNOG

In afstemming met de gemeenten heeft VNOG in 2023 de schoonmaak, sanitaire middelen, afvalvoorzieningen en koffievoorzieningen (deels) overgenomen. De datum van overgang is steeds met elke gemeente afgestemd. Voor het merendeel van de gemeenten is dit met ingang van 1 juli 2023 gerealiseerd. Voor een paar gemeenten is de overname in het derde kwartaal van 2023 afgerond. De overige onderwerpen worden in de loop van 2024 opgepakt; zo zal alarmopvolging, alarmcentrale en het toegangsbeheer grotendeels in 2024 worden overgenomen door VNOG. Voor de werklocaties is het toegangsbeheer al wel grotendeels uitgerold, met uitzondering van Zutphen en Doetinchem.

De kosten van de Demarcatie voor VNOG worden via twee verschillende financiële werkwijzen met de gemeenten verrekend: een deel van de kosten (van specifiek gemarkeerde taken) wordt bij de 22 gemeenten gezamenlijk in rekening gebracht via het reguliere verdeelmodel. Deze kosten komen tot uiting in programma 6 'Bedrijfsvoering' van de begroting. Het andere deel van de kosten (de **facilitaire kosten**) wordt vier jaar (2023 t/m 2026) per individuele gemeente afgerekend, waarbij de eindafrekening plaatsvindt op basis van de werkelijke kosten. Deze individuele verrekening heeft dan geen effect op de andere gemeenten. Deze verrekening komt tot uiting in programma 8 van de begroting.

Omdat de raming van de **facilitaire kosten** door VNOG als voorschot in rekening was gebracht bij de gemeenten, was afgesproken dat de kosten die de gemeente maakte op lopende contracten in rekening gebracht kunnen worden bij VNOG, tot het moment dat een contract overgaat naar VNOG. Zo zijn dubbele kosten voorkomen. VNOG heeft met name bij de implementatie van de contracten van de sanitaire middelen en warme dranken te maken gehad met aanloopkosten voor vervanging van materialen (zeepdispenser, wc-rolhouders e.d. en aansluiten nieuwe koffiemachines).

De Regeling Demarcatie bevat naast de taakverdeling ook werkafspraken, afspraken over de periodieke afstemming tussen gebouwbeheerders van gemeenten en VNOG, alsook de afspraak dat de gemeenten de panden uiterlijk 1 januari 2025 op orde brengen qua Arbo-vereisten en voorzieningen, waarbij wel rekening wordt gehouden met beschikbare faciliteiten in de buurt van de kazernes en eventuele al lopende/geplande nieuw- of verbouwtrajecten.

Tenslotte is er conform de Regeling Demarcatie in 2023 een periodiek overleg met de gebouwbeheerders geweest om zaken af te stemmen over de algehele stand, de samenwerking, lopende kwesties, komend onderhoud, nieuw- en verbouw en duurzaamheidsmogelijkheden. In 2023 heeft VNOG de gemeente Lochem ondersteund bij de nieuwbouw van de kazerne Almen. Deze nieuwe kazerne is in 2023 in gebruik genomen. Diverse andere nieuwbouwtrajecten zijn in 2023 opgestart, oplevering volgt in 2024 e.v.

Verhuizing Europaweg en 1-post Apeldoorn

Per 1 december 2023 verliet VNOG grotendeels haar twee gehuurde verdiepingen op het kantoor aan de Europaweg 79 te Apeldoorn, dat in bezit is van de politie. De politie heeft zelf de ruimte nodig. De Europaweg fungeerde vele jaren als hoofdzetel van VNOG waar diverse ondersteunende afdelingen zoals ICT, HRM, Archief en Financiën gehuisvest waren, alsook GHOR, Crisisbeheersing, ondersteunende teams van de Brandweer en het multi-actiecentrum dat actief wordt bij rampen en crises. Het actiecentrum blijft voorlopig beschikbaar. Voor de andere medewerkers en functies is besloten om deze tijdelijk te verdelen onder de zeven bestaande werklocaties van VNOG. De voorbereiding en uitvoering van deze verhuizing was een grote operatie. Om de tijdelijke huisvesting mogelijk te maken zijn in 2023 alle werklocaties geschikt gemaakt voor de toename van de gebruikintensiteit en het flexwerken. Daarnaast zijn uitwijkmogelijkheden hier bovenop, zoals de kazernes en externe vergader/werk-mogelijkheden, van de juiste faciliteiten voorzien. De verspreiding over meerdere locaties is een niet-ideale tijdelijke werkwijze, in afwachting op de oplevering van de nieuwe 1-brandweerpost van de gemeente Apeldoorn, waar dan ook diverse VNOG-functies een plaats gaan krijgen. Afgelopen jaar is intensief, in nauw overleg met de gemeente Apeldoorn, gewerkt aan de vele voorbereidende werkzaamheden van deze nieuwbouw. Oplevering is naar verwachting in 2027.

FMIS

VNOG heeft momenteel twee Facility Management Informatie Systemen (FMIS) in gebruik, te weten Axserion (voornamelijk voor voertuigbeheer, -onderhoud en materialen) en TOPdesk (voornamelijk voor reserveringen ruimtes, kantoorartikelen en service- en (ICT-)helpdesk). Omdat de contracttermijn van beide systemen verlopen is en een besparing gewenst is, is er na een aanbesteding één nieuw FMIS-systeem gekozen, te weten Facilitator. In 2023 is gestart met de implementatie, in het eerste kwartaal van 2024 zal Facilitator live gaan.

4.7. Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

Een Verbonden Partij is een privaot- of publiekrechtelijke organisatie waarin VNOG een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als VNOG aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als VNOG vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen.

Gelet op deze kwalificaties was alleen de ‘gemeenschappelijke regeling Meldkamer Oost Nederland’ (MON) in 2023 voor VNOG een verbonden partij. De MON is in 2023 geliquideerd met de totstandkoming van de nieuwe meldkamer (zie ook programma 4 in hoofdstuk 3).

Hiernaast heeft VNOG bestuurlijke of financiële belangen in de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio’s (WVSV), de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio’s, het Nederland Instituut Publieke Veiligheid (NIPV), de Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO), het Veluws Bosbrandweer Comité (VBC) en de Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ).

Meldkamer Oost Nederland (MON)

Twee leden van het algemeen bestuur VNOG namen deel in het algemeen bestuur van de MON. Tot 1 januari 2020 bestond de financiële bijdrage uit een voorschot dat tweemaal per jaar werd voldaan. De financiële middelen die beschikbaar werden gesteld waren niet verhaalbaar in het geval de MON haar financiële verplichtingen niet zou nakomen. VNOG zorgde samen met de Veiligheidsregio IJsselland, de districten NOG en IJsselland binnen de politie-eenheid Oost en de vergunninghouders ambulancezorg in de regio’s NOG en IJsselland voor de financiering van de MON.

Relatie met doelstelling

Volgens de Wet veiligheidsregio’s is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor het instellen en in standhouden van een gemeenschappelijke meldkamer.

Beleidsvoornemens / ontwikkelingen

De invoering van de nieuwe meldkamer (onder de overkoepelende Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) met tien locaties in Nederland, waaronder Apeldoorn) zorgde voor een grote impact. Voor de MON betekende dit dat het beheer en de bedrijfsvoering van de meldkamer per 1 januari 2020 werd ondergebracht bij het verbijzonderde deel van de politieorganisatie LMS. Dit hield ook in dat de beide betrokken veiligheidsregio’s (IJsselland en VNOG) ingaande 1 januari 2020 hiervoor geen bijdrage meer aan de MON verschuldigd waren. Het positief resultaat over 2019 groot € 411.141 werd, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet terugbetaald aan de deelnemers, maar werd toegevoegd aan de algemene reserve van de MON. Dit om (on)verwachte kosten tussen 1 januari 2020 en het moment van opening van de nieuwe meldkamer voor Oost-5 (de vijf veiligheidsregio’s in het oosten van het land, in het eerste kwartaal 2023) te kunnen dekken. In lijn hiermee heeft VNOG over 2023 dus geen bijdrage aan de MON betaald. Met de start van de nieuwe meldkamer in maart 2023 is de gemeenschappelijke regeling MON opgeheven en is het saldo van de per liquidatiedatum nog aanwezige algemene reserve aan de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling uitgekeerd.

Het bestuurlijk belang

J.N. Rozendaal DB lid MON en A.J.M. Heerts DB lid MON.

Het financieel belang

Bijdrage 2023: € nihil

Omvang Eigen- Vreemd vermogen MON

Eigen vermogen: 1-1-2023: € 357.157,- 31-03-2023: € 331.133,-
Vreemd vermogen: 1-1-2023: € 0,- 31-03-2023: € 0,-

De omvang van het nadelig resultaat over 2023 voor de MON bedraagt € 26.024.
Dit nadelig saldo is gedekt uit de aanwezige algemene reserve MON.

Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV)

De WVSV is een vereniging van de 25 veiligheidsregio's. De voorzitters van de veiligheidsregio's vormen de ledenvergadering. Het bestuur van de WVSV kent vijf zetels en bestaat uit bestuurders uit veiligheidsregio's. Het bestuur vormt tevens de onderhandelingsdelegatie, ondersteund door een vertegenwoordiging vanuit de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV), onder anderen de directeur van VNOG en de ambtelijke secretaris. De WVSV wordt op het gebied van bedrijfsvoeringtaken ondersteund door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, NIPV.

De WVSV voert sinds januari 2022 namens de besturen van de veiligheidsregio's de onderhandelingen met de werknemersorganisaties over de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's. De WVSV heeft hiermee het werk van de brandweerkamer van de VNG overgenomen. De vereniging is verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden van ca. 28.000 medewerkers, waaronder beroeps en vrijwillig brandweerpersoneel.

Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's

De samenwerking tussen de veiligheidsregio's op het gebied van verzekeren heeft vorm gekregen in twee stichtingen: de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's (opgericht in oktober 2022) en de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's (opgericht juli 2023).

De Stichting Risicobeheer is een gezamenlijk expertisebureau waarmee de veiligheidsregio's collectief een ongevalverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. De Stichting Waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. De stichtingen zijn met name van belang voor het meedenken in de complexe zaken, het uniformeren van alle aanspraken binnen alle veiligheidsregio's, begeleiden van aanbestedingen en het afdekken van risico's welke we niet willen of kunnen verzekeren.

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV)

Het NIPV is een bij wet opgericht zelfstandig bestuursorgaan (ZBO). Een ZBO is een bestuursorgaan van de centrale overheid dat bij de wet, krachtens de wet bij algemene maatregel van bestuur of krachtens de wet bij ministeriële regeling met openbaar gezag is bekleed, en dat niet hiërarchisch ondergeschikt is aan een minister. De positie van het NIPV is vastgelegd in de Wet veiligheidsregio's. De 25 voorzitters van de veiligheidsregio's vormen samen het algemeen bestuur van het NIPV. Het bestuur is verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het NIPV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting met bijbehorend jaarplan, de jaarrekening en het jaarverslag vast en eens per vier jaar een meerjarenbeleidsplan. Hiermee bepaalt het bestuur de ambitie van het NIPV. Ook is het bestuur verantwoordelijk voor concrete zaken als het certificeren van aanbieders van brandweeropleidingen. In de kaderwet ZBO's wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de begroting de goedkeuring behoeft van de Minister. Eveneens wordt geregeld dat het besluit tot vaststelling van de jaarrekening de goedkeuring van de Minister behoeft. Indien gedurende het jaar aanmerkelijke verschillen ontstaan of dreigen te ontstaan tussen de werkelijke en de begrote baten en lasten dan wel inkomsten en uitgaven, doet een ZBO daarvan onverwijld mededeling aan de Minister.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO)

De BOGO ontwikkelt en verzorgt brandweeropleidingen in opdracht van zes veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur bestaat uit drie burgemeesters en de zes regionaal commandanten/directeuren van de aangesloten veiligheidsregio's. In principe is de stichting zelf aansprakelijk voor de schulden die worden gemaakt. De bijdrage aan de BOGO is direct gekoppeld aan het soort en aantal afgenomen opleidingen.

Veluws Bosbrandweer Comité (VBC)

De stichting het Veluws Brandweer Comité (VBC) is opgericht in 1951. Het VBC is een samenwerkingsverband van 20 gemeenten op de Veluwe met als doelstellingen:

- Het voorkomen en beperken van bos- en natuurbranden op de Veluwe;
- Het verrichten van alle verdere werkzaamheden die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door het organiseren en coördineren van een systeem van detectie (onder meer via vliegtuigen, drones en meetapparatuur) van bos- en natuurbranden. De deelnemende gemeente in het VBC behoren tot het werkgebied van Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM) en VNOG. De deelnemende gemeenten zijn: Apeldoorn, Arnhem, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek, Putten, Renkum, Rheden, Rozendaal, Scherpenzeel, Voorst en Wageningen.

Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied (SAMIJ)

SAMIJ staat voor Samenwerkingsregeling Incidentbestrijding IJsselmeergebied. De SAMIJ is een netwerk-samenwerking. Het doel van dit netwerk is het borgen van een adequaat functionerende incidentbestrijding in het IJsselmeergebied als samenhangend risicowatersysteem. In dit netwerk zijn veel partijen actief en betrokken. Partijen met elk een eigen rol en taak in de incidentbestrijding. Daarom zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de veiligheidsregio's en waterschappen rondom het IJsselmeergebied en Rijkswaterstaat, de KNRM, Reddingsbrigade Nederland, de Kustwacht en de Nationale Politie. Het IJsselmeergebied bestaat uit het IJsselmeer en het Markermeer, IJmeer, de Gouwzee en de Randmeren, inclusief het Zwartemeer. De SAMIJ richt zich hierbij op de bovenregionale bestuurlijke- en operationele afstemming om een effectieve en efficiënte samenwerking te borgen voor incidentbestrijding in het IJsselmeergebied.

4.8. Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Een belangrijk onderdeel van deze wet is de verplichting tot actieve openbaarmaking van, op termijn, 17 informatiecategorieën. Het is de bedoeling dat openbare overheidsinformatie landelijk op één plek te vinden is en toegankelijk is voor allen die belanghebbend dan wel geïnteresseerd zijn. Hiertoe wordt landelijk gebruik gemaakt van een verwijzindex, de Woo-index. De Woo-index biedt een centraal overzicht aan van internetlocaties met gepubliceerde Woo-documenten per overheidsorganisatie. VNOG kan dus de te openbaren informatie op de eigen VNOG-website plaatsen, waar de index vervolgens naar linkt. De officiële bekendmakingen zullen geplaatst blijven worden op de website officiëlebekendmakingen.nl via het systeem DROP. Daarnaast is er nog het landelijke GR-register (voor gemeenschappelijke regelingen) en het landelijke Register van Overheidsorganisaties.

Uitvoering Woo in 2023 door VNOG

Voor de actieve openbaarmaking wordt de wettelijke fasering van de Woo gevolgd. Voor elke fase worden de documenten uit de betreffende categorie vanaf de wettelijk verplichte datum actief openbaar gemaakt. In 2023 gold voor één categorie een verplichte openbaarmaking op grond van de Woo. Het ging daarbij om de categorie van de 'organisatiegegevens'. VNOG heeft dit gerealiseerd. Ook in andere categorieën publiceert VNOG inmiddels al actief.

- De VNOG publiceert (nu al) actief op haar website de volgende stukken:
 - Vergaderstukken AB (incl. ingekomen stukken)
 - Besluitenlijsten DB
 - Jaarverslagen en begrotingen
 - Regionale plannen
- Voor wat betreft de Regelingen verwijst VNOG naar de landelijke website 'officiële bekendmakingen'.
- Op de VNOG-website plaatst VNOG spoedig nog een link naar het GR-Register en ook naar het Register voor Overheidsorganisaties. In de begeleidende tekst op de website meldt VNOG welke informatie in deze registers is te vinden.
- Voor wat betreft de Woo-verzoeken heeft VNOG op haar website duidelijk vermeld hoe een Woo-verzoek ingediend kan worden. De uitkomsten/resultaten van Woo-verzoeken zullen ook op de website worden gepubliceerd. VNOG moet daarbij nog wel bepalen op welke manier de beslissingen op Woo-verzoeken gepubliceerd zullen worden. Conform landelijk advies worden Woo-/Wob-verzoeken van voorgaande jaren niet meer actief op de website gepubliceerd.

Stand van zaken informatiehuishouding

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een meerjarenplan gepubliceerd voor de realisatie van meer grip op informatie. Het doel hiervan is dat gemeenten en intergemeentelijke organen meer grip krijgen op hun informatievoorziening en het stimuleert organisaties om de Woo te implementeren. In het meerjarenplan is een aantal eisen opgenomen om de informatiehuishouding op orde te krijgen. VNOG is in 2023 bezig geweest om aan deze eisen te voldoen:

- Aansluiten op een e-depotvoorziening.
VNOG volgt hiervoor de ontwikkelingen bij de gemeente Apeldoorn, die in de GR voor VNOG is aangewezen als archiefbewaarplaats.
- Binnen iedere applicatie is de selectielijst geïmplementeerd.
Bij de aanbesteding van nieuwe applicaties wordt deze eis in het Programma van Eisen opgenomen.
- Beheer organiseren op e-mailarchivering.
VNOG is aangesloten bij het initiatief van de VNG: de selectielijst e-mailbewaring.

- Beheer organiseren op tekstberichten.
VNOG wacht de ontwikkelingen bij het bedrijf af dat nu de website van VNOG en een aantal accounts van sociale media archiveert.
- Beschikken over een informatiebeheerplan (minimaal: inzicht in werkprocessen, proceseigenaar, in welke applicaties welke data/documenten staat, hoe het beheer is geregeld).
VNOG heeft nog geen informatiebeheerplan opgesteld; dit volgt nog.
- Een kwaliteitssysteem hanteren voor het informatiebeheer, zoals vastgelegd in artikel 16 van de Archiefregeling.
De mogelijkheden van een systeem zijn in onderzoek genomen.
- Een metagegevensschema vaststellen en aan elk blijvend te bewaren informatieobject metagegevens koppelen.
Een metagegevensschema is nog niet vastgelegd; dit volgt nog.

Vijf jaar na het van kracht worden van de Woo (dus in 2027) moet aan deze eisen voldaan worden.

4.9. Toekomstparagraaf

Op 15 januari 2020 heeft het AB de Toekomstvisie voor VNOG vastgesteld, inclusief bijbehorende Opdrachten om deze Toekomstvisie te realiseren. De Opdrachten moeten in de periode 2020-2026 worden uitgevoerd. In het voortraject van de totstandkoming van de Toekomstvisie zijn de raden nauw betrokken geweest. De Toekomstvisie vormt de basis van het regionaal beleidsplan en van de begrotingen. De uit te voeren Opdrachten zijn in de begroting verwerkt (de Opdrachten zijn daarin opgenomen bij de betreffende programma's), alsook de financiële effecten van de Toekomstvisie.

De Toekomstvisie vormt het antwoord van VNOG op de twee vragen die de samenleving aan VNOG stelt:

- Ik heb hulp nodig (bij brand, ongevallen, rampen, crises).
- Leer mij gevaar te voorkomen (veilig wonen, werken en recreëren).

Burgers, bedrijven, instellingen en overheden stellen deze vragen. VNOG moet, op grond van haar wettelijke taken en verantwoordelijkheden uit de Wet veiligheidsregio's, deze vragen beantwoorden.

De Toekomstvisie beoogt, in antwoord op de vragen, op hoofdlijnen het volgende te realiseren:

- VNOG is dé organisatie in de regio voor samenwerking aan veiligheid. Het is een operationele organisatie, die bij een crisissituatie of ramp nu en in de toekomst garant staat voor professionele hulpverlening aan inwoners en bezoekers van de regio.
- VNOG is een regio waar veilig en gezond gewoond, gewerkt en gerecreëerd kan worden. VNOG speelt in op demografische en maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op heden-daagse en toekomstige veiligheidsrisico's. VNOG is een toekomstbestendige veiligheidsregio.
- VNOG richt zich op:
 - Het voorkomen, beperken en bestrijden van incidenten, rampen en crises (maatschappelijke opdracht) (Opgave 0);
 - Zelfredzaam en risicobewust (Opgave 1);
 - Vakbekwaam en deskundig (Opgave 2);
 - Sterke informatiepositie (Opgave 3);
 - Een gezonde financiële basis en betrokken medewerkers (randvoorwaarde) (Opgave 4).

Dit zijn de Opgaven van VNOG. De Opgaven komen als rode draad in de opgavegerichte begrotingen steeds weer terug. De doelstellingen op de programma's in de programmabegroting zijn gerelateerd aan de Opgaven en in de begroting zijn ook indicatoren opgenomen, waarmee de prestaties op de Opgaven/doelstellingen lopende het jaar periodiek worden gemeten.

- VNOG werkt met compacte en slagvaardige posten, in een fijnmazig netwerk, met goed getrainde vrijwilligers vanuit een sterke informatiepositie.
- Dit alles moet leiden tot een solide veiligheidsregio voor de lange termijn.
- De missie van VNOG is: Samen werken aan veiligheid. De kernwaarden zijn: Daadkrachtig – Deskundig – Gepassioneerd.

Uit de Toekomstvisie volgen intensiveringen op bepaalde beleidsterreinen (bijv. beter geoefend personeel), maar er zijn ook structurele besparingen (bijv. 'minder rubber en metaal'). Aan het einde van de looptijd van de Toekomstvisie, in 2026, wordt er per saldo structureel ruim 5 ton bezuinigd ten opzichte van de gerepareerde begroting 2019. Daarnaast zijn begin 2020 aanvullende efficiency-mogelijkheden gezocht en gevonden. De besparingen zijn verwerkt in de meerjarenbegroting.

De komende jaren kunnen externe autonome ontwikkelingen en nieuw beleid (bijvoorbeeld als gevolg van gewenste aanvullende dienstverlening vanuit de gemeenten, het Rijk of het VNOG-bestuur) leiden tot kostenstijgingen, die een stijging van de gemeentelijke bijdragen tot gevolg kunnen hebben. Als dit soort ontwikkelingen zich voordoen, zullen die, als gebruikelijk, éérst in de Kadernota's worden geschetst, zodat daar dan besluitvorming over kan plaatsvinden.

Uitvoering Toekomstvisie-Opdrachten in 2023

Het document Toekomstvisie-Opdrachten bestaat uit 58 punten. De punten 1 t/m 20 bevatten de Toekomstvisie, de punten 21 t/m 58 zijn de Opdrachten. Sommige Opdrachten kennen een subnummer; daardoor zijn er in totaal 41 Opdrachten. Eén Opdracht betreft een constatering, zodat er 40 Opdrachten zijn om uit te voeren. De Opdrachten uit de Toekomstvisie moeten in de periode 2020-2026 worden uitgevoerd. VNOG heeft een planning gemaakt voor de uitvoering van de Opdrachten. De meeste Opdrachten kennen een geleidelijke opbouw en meerjarige looptijd.

In 2023 zijn 8 Opdrachten afgerond, zodat het totaal aantal afgeronde Opdrachten nu op 30 uitkomt. Er resteren nog 10 Opdrachten om uit te voeren, waarna de volledige Toekomstvisie is geïmplementeerd. De ontstane vertragingen (met name door COVID-19) zijn weer verder ingelopen. Kenden bij de vorige rapportage (bij de Halfjaarrapportage 2023) nog 3 Opdrachten een vertraging, nu zijn dat er nog maar 2 en de vertragingen worden komende tijd nog verder ingelopen. Het aantal Opdrachten dat op schema ligt is 8.

30	KLAAR	Opdrachten afgerond.
1	Constatering	Opdracht is dus feitelijk geen opdracht.
8	Op schema	Opdrachten gestart, afronding is volgens planning later en loopt op schema.
2	Vertraging	Opdrachten gestart, afronding is volgens planning later, maar heeft achterstand opgelopen.
0	Verstoord	Opdrachten waren gepland om af te ronden, maar dat is niet gelukt.
41	Totaal	

Voorals COVID-19 is er de oorzaak van dat er afgelopen jaren vertragingen zijn ontstaan, maar ook andere externe ontwikkelingen hebben effect gehad op de uitvoering. Zo zorgt de Oekraïne-crisis, het wereldwijde tekort aan grondstoffen en computerchips voor vertraging in de uitlevering van materieel/materialen c.q. de nog lopende aanbestedingstrajecten. Doordat onze leveranciers niet, of pas later kunnen leveren, is ook onze planning aangepast. Bovendien stijgen prijzen en stijgt de rente.

In bijlage 2 is een gedetailleerd overzicht opgenomen van de stand van alle Opdrachten, waarin per Opdracht zaken worden toegelicht. Er wordt op hoofdlijnen zowel ingegaan op planning, proces en inhoud.

Vervolg

Het vierjarige Regionaal Beleidsplan van VNOG loopt eind 2024 af. Er moet bij wet een nieuw Beleidsplan komen voor de periode 2025-2028. De voorbereidende werkzaamheden voor het nieuwe Beleidsplan zijn in 2023 verder opgepakt. Zo heeft VNOG in diverse interne sessies een analyse gemaakt van de omgeving en van de belangrijkste (komende) ontwikkelingen, zowel fysieke, maatschappelijke als interne. Er is oog geweest voor wat er (inter)nationaal speelt, maar ook wat specifiek voor onze regio geldt, het ontwikkelingsstadium van VNOG, etc. Dit is vervolgens besproken in de AB-tweedaagse op 13/14 september 2023. Op basis hiervan zijn er ook een paar onderwerpen benoemd die gelet op hun omvang, belang en impact de komende jaren extra aandacht behoeven (speerpunten), dan wel punten waarop VNOG wil uitblinken vanwege onze opgebouwde kennis en ervaringen. We willen hierop toonaangevend zijn en onze expertise met andere partners delen (excelleren). Daarnaast verwerkt VNOG ook de uitkomsten uit de actualisatie van het Regionaal Risico-profiel in het Beleidsplan. Ook het profiel loopt namelijk eind 2024 af.

Op basis van alle verzamelde inzichten zal het nieuwe Beleidsplan worden opgesteld. Daarbij zullen wij ook diverse stakeholders gaan betrekken. Naar verwachting wordt het nieuwe Beleidsplan een evolutie van het huidige. Zo blijven de vijf Opgaven van VNOG, zoals die bij de Toekomstvisie in 2020 zijn geformuleerd, de basis vormen. Deze vijf Opgaven hebben nog niets van hun relevantie ingeboet en zij blijven de rode draad in al het handelen van VNOG; ze komen steeds herkenbaar terug, bijvoorbeeld ook als het fundament van de begroting.

Bij wet moeten het profiel en beleidsplan ter consultatie aan de raden worden voorgelegd. Dat zal in de loop van 2024 gaan gebeuren. De definitieve vaststelling van het Beleidsplan door het AB is voorzien in december 2024.

De Toekomstvisie en het Beleidsplan lopen qua tijd niet helemaal synchroon. Het Beleidsplan loopt tot en met 2024, de Toekomstvisie tot en met 2026. Dit gaan we nu gelijktrekken. Met de komst van het nieuwe Beleidsplan 2025-2028 sluiten we het document “Toekomstvisie-Opdrachten 2020-2026” af. De nog openstaande zaken uit de “Toekomstvisie-Opdrachten” nemen we over in het nieuwe Beleidsplan. Vervolgens is er daarna nog maar één meerjarig plan als richtsnoer voor VNOG: het nieuwe Beleidsplan 2025-2028.